

Št. 177

**MAREC
2021**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Barbara Jozelj, Žiga Novak,
Jasmina Memić, Špela Blatnik, Diego Menendes, Miha Čurman,
Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Peter Kuntarič - Kunta, Miloš Dragojevič, Rade Nikolič, Fedja Kovič,
Samira Kentrić, Gašper Sojč, Maša Gros, Janne Karlsson,
Leah Artist Mihalič

Ovitek:

Prva stran: Nada Žgank (na fotografiji Mičo)

Zadnja stran: Goran

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.

Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini
pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0400 1004 8456 921 odprt pri Nova KBM

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor
Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo
Evropski socialni sklad, projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Uvodnik:

DEMONIZIRANJE PREJEMNIKOV DENARNE SOCIALNE POMOČI

Foto: osebni arhiv

Sociolog S. Cohen je v svoji knjigi o moralni paniki že pred desetletji izrazil znamenito misel, ki se je nanašala na moralne demone tistega obdobja, nezaposleno mladino delavskega razreda, in zapisal: »Še več moralne panike bo ustvarjene v družbi in ustvarjeni bodo sedaj še neimenovani javni demoni. Pa ne zato, ker bi bil tak razvoj družbe neizbežen zaradi neke neizprosne notranje logike, pač pa zato, ker je naša družba trenutno strukturirana tako, da bo še naprej ustvarjala probleme za nekatere svoje člane – npr. mladostnike nižjega razreda – in potem obsodila vsako rešitev, ki bi jo ta skupina lahko našla, da bi si poskušala izboljšati svoj položaj.«

Tako kot v državah z daljšo tradicijo neoliberalnega kapitalizma in večjo neenakostjo, kot jo poznamo v še vedno razmeroma egalitarni Sloveniji, tudi pri nas, da bi ne zaostajali za »razvitimi«, že nekaj časa gojimo diskurz discipliniranja prejemnikov denarne socialne pomoči, ki naj je ne bi uporabljali »namensko«. Prejemniki denarne socialne pomoči, torej tisti med nami, ki si iz različnih razlogov v določenem obdobju življenja ne morejo zagotoviti eksistence, postajajo novi moralni demoni. Ne glede na to, da je denarna socialna pomoč univerzalna pravica in da lahko prejemnik postane v nekem obdobju življenja kdor koli od nas, se v javnosti prejemniki slikajo, kot da gre za skupino DRUGIH, ki se od NAS bistveno razlikujejo. Vzorčni primer demonov-prejemnikov-parazitov so v javnosti postali prebivalci romskih skupnosti. Javnost ter odločevalci z gnevom in z vse manj zadržki, ki bi sovraštvo vsaj poskušali malo zakriti, vselej znova udrihajo po rešitvah, ki jih ti najdejo za svoje preživetje, in strategijah, ki jih razvijajo, da bi obstali. Javnost ne more razumeti, da v odsotnosti legitimnih možnosti ljudje posegamo po takih, ki veljajo za nelegitimne.

Na dan prihajajo pobude za spremembo zakonodaje, ki bi delovala v smeri odtegotovanja denarne socialne pomoči tistim, ki naj bi jo uporabljali »nenamensko«. Centri za socialno delo, ki so prvotno namenjeni prepoznavanju stisk državljanov in državljanek, pa bi seveda dobili vlogo »psov čuvajev« skupnih sredstev in se tako še odločneje kot do sedaj podali na pot oddaljevanja od ljudi, s katerimi naj bi tkali zaupljive odnose, ki so predpogoj za nudenje pomoči.

Javnost je tu žrtev sovražnega diskurza vladajočih, k odgovornosti velja pozvati odločevalce. Poglejmo, koliko predlogov so oblikovali ali sprejeli, da bi tradicionalno odrinjene pripustili k izobraževanju, odločanju, h kulturi, k izražanju, ustvarjanju in dostojno plačanemu delu, pa tudi da bi uredili materialne pogoje, ki bi razmere, v katerih prejemniki denarne socialne pomoči bivajo, čim bolj približali običajnim. Na področju romske skupnosti, pa tudi brezdomstva širše, teh pobud s strani odločevalcev skorajda ni zaznati. Torej tudi ni legitimno posegati po represivnih ukrepih. Iz tujih izkušenj vemo, da ti ne delujejo v želeni smeri, uspe pa jim neprivilegirane še bolj oddaljiti od privilegiranih. Uspe jim poglobiti razdor in povečati neenakost. Ne pustimo, da nas med seboj sprejo zaradi drobtin.

Špela Razpotnik

Kazalo:

- 2 **UVODNIK**
- 4 **SLIŠANJE GLASOV**
- 7 **ZGODOVINSKA RUBRIKA**
- 8 **TEREZA VUK: PANKSI PA ŠMEKSI PA**
- KLONIRANE OVCE**
- 10 **GOSTILNIŠKA**
- 11 **CESTNA FILOZOFIJA**
- 12 **NEKAJ CESTNIH**
- 14 **ČLOVEK JE KOT MAŠINA, DOKTOR PA**
- KOT MEHANIČAR**
- 15 **MARIBORSKA SCENA**
- 16 **KLAVDIJIN ZDRAVSTVENI KOTIČEK**
- 17 **SARIN DNEVNIK**
- 19 **8. MAREC**
- 20 **GOSTUJOČI KOLUMNIST**
- 22 **KRALJEVI RECENZOR**
- 24 **GUSTI VE, KAJ JÉ**
- 25 **IZZA REŠETK**
- 26 **RAZVEDRILLO**
- 27 **GIACOMOV FOTO KOTIČEK**
- 29 **OGLASNA DESKA**
- 30 **NAGRADNA KRIŽANKA**

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člane in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.
- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.

SPOŠTOVANI SOSEDJE!

Obdobje, ki ga vsi preklinjamo zaradi vseh mogočih omejitev, terja številne hitre prilagoditve praktično vseh delovnih procesov. Najbližji sodelavec mnogih je postal domači računalnik, ki nas na krilih spletnih videokonferenc udomačuje v neke futuristično obarvane čase. Tiste, ki ste si delovne pogoje primorani zagotoviti v neposredni bližini dnevnega centra Kraljev ulice, zagotovo pri tem pogosto zmotijo člani in članice društva, ki se zbirajo pred vrati centra, ki jim niso odprta več tako na stežaj kot v predkoronskih časih.

Želimo vam sporočiti, da se Društvo Kralji ulice resnično po svojih najboljših zmožnostih trudi za čim boljši odnos med uporabniki in sosedi. Želimo pa si tudi, da v širšem kontekstu pandemije in socialno-ekonomske prikrajšanosti okolica tudi naše uporabnike sprejme kot sosede, ki imajo betonsko dvorišče pred našim dnevnim centrom za svoj edini dom, svojo edino dnevno sobo. Sami sebi so edina družina. Želimo si, da bi okolica razumela, da naši uporabniki »razgrajajo« pred našim dnevnim centrom, ker drugje niti ne morejo.

Za konec si želimo še, da kljub različnim nazorom ohranimo medsebojno spoštovanje do dela, ki ga opravljamo mi in ki ga opravljate vi, ter si olajšamo sobivanje in delovanje. Vsekakor bomo veseli, če se v boljših časih srečamo tudi na kakšni sosedski kavici.

S prijaznimi pozdravi

kolektiv Društva Kralji ulice

TO VEČNO ŠEPETANJE

Le od kod izvirajo ti neznosni glasovi, ki se naselijo vate, obvladajo tvoje počutje, angažiranost, tok misli, zaobjamejo vsa tvoja čustva, telesne občutke? Morda kdo pozna odgovore, morda se je o čem podobnem govorilo npr. na naši podporni skupini, pa tega še nisem slišala. Želela bi, da se o takih problemih govori tudi na šoli za facilitatorje skupin za slišanje glasov. Medicina je to vrsto dogajanja strnila v eno kategorijo: vsa ta simptomatika se razvršča v skupino bolezni – shizofrenija. Pa se res vse to lahko razvršča v eno kategorijo, saj je nešteto nians, kaj ljudje doživljajo, kakšne telesne občutke imajo? Lahko raziskujemo, spoznavamo, se o tem pogovarjamo, a jedro problema in njegov izvor ostajata nepojasnjena. To večno šepetanje nas popolnoma preplavi, vpliva na naše zaznave. Čutimo, da nas nekaj obvladuje, na nas vpliva in okolico drugače doživljamo. Pogosto mislimo, da nam ljudje iz okolice želijo škodovati. Kam nas vse to privede? Da nekdo postane lahko nasilen tudi do bitij, ki so mu najdragocenejša. Ker glasovi tako morijo, otežujejo zaznavanje, razmišljanje, presojanje. In potem se najde članek v časopisu, ki govori o tragediji, ki se je zgodila, in pri tem poudarjajo, da je storilec bil neprišteven. Dolgo ga že vodijo kot pacienta v psihiatrični bolnišnici pod diagnozo shizofrenik.

Verjemite mi, da človek, ki te muke prestaja, ne ve, kako se bo znašel v življenju v prihodnosti, živi iz dneva v dan v napetosti, neprijetnih občutkih, počuti se zlorabljenega, sam sebe opisuje kot žrtev neznanih sil. Ko zjutraj pogleda v strop, mu že polnijo glavo razne informacije, ki prihajajo kdo ve od kod. Pod vplivom tega se odloča celo, kako bo preživel dan, kaj bo storil. Koliko ljudem se dogaja, da nenadoma izbruhne požar v stanovanju ali na delovnem mestu? Sama sem nehote naredila ogromno gmotno škodo, ker sem v arhivu v službi iz ventilacije razločno slišala glasove ljudi, ki mi niso bili neznani. Da bi se tega znebila, sem ventilacijo prižigala in ugašala, dokler niso bili stroji v fotokopirnici poškodovani. Nihče mi ni pojasnil, zakaj so se stroji pokvarili, niti zakaj sem slišala glasove na delu v tistem arhivu. Že prej sem šla sodelavcem na živce, ker sem izklapljal računalnike, od koder so prihajali glasovi, in nisem

se mogla osredotočiti na delo, če so bili prižgani. Sprašujem se, od kod so prihajali ti glasovi, če jih danes ne slišim, takrat pa nisem mogla delati ne doma ne v službi. Vedno so me motili glasovi. Motila me je tudi centralna kurjava. Kot da bi bilo vse povezano po daljnovodih, sem slišala zvoke iz peči, ki je bila pet nadstropij nad mojim stanovanjem, tako da sem večkrat sredi noči vstala in želela doseči, da se ta napeljava demontira.

Iz službe so me začasno odstranili in rekli, da naj bom za tri mesece doma. K sreči me niso izključili iz fakultete, kjer delam, ko so me hospitalizirali, kljub škodi, ki sem jo povzročila. Fakultete niti nisem tako pogrešala, saj sem bila stalno na terenu in opravljala delo, ki je bilo zame zelo pomembno. Od njega nisem prejela plače, vendar sem upala, da se bo tudi v žepu poznalo, če opravljam družbeno koristno delo. Imela sem občutek, da je treba opozarjati na nepravilnosti, pomagati mladini, da živijo kakovostno življenje in mirno rešujejo medsebojne konflikte. Hodila sem po diskotekah, da se je hči sramovala, kaj njena starca delata pomešana med mladino. Opozarjala sem na škodljivost plinov, ki so jih spuščali, bila proti nastopom razgaljenih deklet in bila kot UNPROFOR vedno, kadar se je razvnel prepir med mladimi. Vse vikende sem preživila v diskotekah in bila že vsa utrujena.

Želim, da se strnejo vse moči v reševanje te problematike (Odgovoriti na vprašanja KDAJ? KAKO? ZAKAJ? pridejo glasovi in na kakšen način, kako odidejo. Ali so kakšni prehodni znaki, ki kažejo na to, da se bodo pojavili?). Nisem imela občutka, da bi bila ozdravljena, ko sem prišla na psihiatrijo oz. v psihiatrično bolnišnico. Doživela sem dodatne travme. Z mano so ravnali nasilno in kljub vsem mojim uporom zahtevali zdravljenje in uživanje tablet tudi v prekomernih dozah, kar je imelo za posledice strašne stranske učinke. Glasovi kljub zdravlilom dolgo niso utihnil. Nisem imela stika s kom, ki je podobne težave že prebrodil. Nisem imela zaupanja v strokovnjake, zlasti ne psihiatre, saj so mi že ob prvi hospitalizaciji pokazali, kdo so oni, ki vse vedo in jih je treba brezpogojno ubogati. Nisem hotela govoriti z njimi o problemih, o svojih doživljanjih, saj sem vedela, da me imajo za duševno bolnico

in se bom morala dokazati, da me sploh spustijo na odprti oddelek.

Kaj želim v letu 2021:

- Pridobiti k sodelovanju strokovnjake, ki jim je vredno zaupati.
- Odpreti ali razviti že obstoječo mednarodno spletno stran, kamor bi se človek lahko obrnil, kadar ima težave s slišanjem glasov in ne more več obvladati svojega življenja.
- Da bi vsak na podpornih skupinah imel svoje mesto, da bi lahko odprl svoj problem brez strahu, da ga bodo drugi čudno gledali ali celo omalovaževali, da bi dobil ustrezno podporo pri reševanju svoje problematike, da bi bil osveščen, kam se lahko obrne po pomoč in kako si pomaga s spletno stranjo, kjer bi vsa znanja in sposobnosti lahko delil z drugimi brez strahu pred posledicami.
- Okrepiti vrstniško podporo, kjer je tudi najpomembnejši zaupen odnos, skupno reševanje problematike.
- Vsa znanja usmeriti k skupnemu cilju – kako reševati svojo situacijo in svoj status v družbi ter kaj narediti, ko zaradi te motnje ne obvladujemo več skupnega življenja.
- Skupni boj proti stigmati, izključevanju ljudi iz družbe, z veliko mero empatije in razumevanja sočloveka, čeprav se že na prvi pogled vidi, da je lahko v zmoti.
- Boj proti izključevanju ljudi iz trga dela.
- Skrb in delo na medsebojnih odnosih na delovnem mestu, v družini, s prijatelji.
- Ne nazadnje, da bi prišli do povsem novega zakona o duševnem zdravju, ki bo spoštoval človeka s težavami na področju duševnega zdravja in zastopal njegove pravice, ki ne smejo biti zapostavljene zaradi bolezni, ampak jih moramo uresničevati na slehernem koraku kljub težavam!

Nika Cigoj Kuzma

Franjo Frančič

PRIDI

Foto: osebni arhiv

Po večkratnih poskusih mi je uspelo najti najbližjega sosedo, ki je imel številko hiše. Povrtal je s kazalcem po sencih in dejal: »Munjena sta, oba, ne vem, če se boste kaj zmenili z njima.« Časopisni oglas je bil jasen: Oddam zemljo in sadovnjak v najem.

Parkiral sem na makadamu in se z zanimanjem ozrl naokrog. Nikjer ni bilo videti nobenih sadnih dreves, povsod le zaraščeni travniki in prikolica v dolini. Napotil sem se po ozki potki do bele plastike, ki je kazila zelenje. Dekle v pletenem stolu je igralo violino. »Zaradi zemlje sem prišel,« sem jo nagovoril. Pazljivo je odložila instrument in se začudila:

»Kakšne zemlje?«

»Mislim zaradi oglasa,« sem poskusil znova.

»A, zaradi oglasa. Frenk, Frenk!« je zaklicala.

Iz prikolice je pokukal napol gol bradat dolgolasec.

»Zdravo, brat, lepo, da si se oglašil. Kaj bo dobrega?« je vprašal.

»Prihajam zaradi oglasa, da oddajate zemljo v najem, težko sem našel,« sem poskusil v tretje.

»A, to, malo stara stvar je že, a vse se lahko zmenimo,« je rekel dolgolasec in si oblačil modri delovni pajac.

»Naj zvijem enega?« je vprašala violinistka. Tip je pomignil proti meni.

»Jaz raje ne bi,« sem bil odkrit. »Po travi sem po navadi ves matast in konfuzen.«

»Bi kozarec vina?«

»To pa vedno,« sem sprejel.

»Sedite, sedite tule,« je pokazala deklica na star, razmajan stol.

»V oglasu je bil omenjen sadovnjak,« sem rekel in poskusil vino, ki je bilo prekislo, tako da sem komaj zadržal grimaso.

»Ja, brat moj, to je bilo prej, mislim, starega sadovnjaka ni več, treba bo posaditi nova drevesa. Saj veš, tista stara kitajska, drevo, knjiga, hiša, otrok, ne vem, kako že gre,« je rekel dolgolasec.

»V bistvu mi nismo lastniki te zemlje, naši vnuki so,« je rekla deklica in si spela dolgo grivo las v kito.

»Imata otroke?« sem vprašal.

»Ne še, stari, ne še, pri otrocih mi je najbolj všeč proizvodni proces. Šalim se, midva naravnost obožujeva otroke, samo v tej fazi sva za samoto. Ne, draga?« je rekel tip in ponudil cigareto.

»Ja, res, imela jih bova vsaj pet, šest,« je rekla deklica.

Za trenutek smo obmolknili. Nisem jima hotel razlagati, kako se je meni dvakrat vse sesulo.

»Torej glede zemlje,« sem vztrajal.

»Hej, stari, se kam mudi, lepo te prosim. Zemlja ne bo nikamor pobegnila. In če ti povem po pravici, prišel si ravno pravi dan,« je rekel dolgolasi in stopil v prikolico. Čez delavski kombinezon si je nataknil kravato.

»Prav res, prišli ste ravno prav,« je rekla deklica in rolala smotko. Nikamor se mi ni mudilo, a sem vseeno vstal.

»To,« sem pokazal z roko v krogu, »to je vse vaše.«

Tip je zarezgetal: »Ti pa res nimaš mira, ha, ja, lepo je pisalo, da je v najemu. Vsako leto se podaljšuje najem, če pa je trajni nasad, je pa druga pesem.«

Foto: Sofie Zborilova

Deklica je vlekla džoint in srkala dim vase. Tokrat nisem odklonil, naredil sem dva kratka dima.

»Danes pridejo, zato se malo rihtam,« je rekel tip izza oblaka dima.

»Kdo pride?« sem bil radoveden.

»Ja policija!«

»O, bože mili, scena,« mi je ušlo.

»Ja, težka scena,« je ponovila v odmev deklica in se udobno zleknila.

»Da ne boš mislil, nič takega, par dolgov, par sodnij, naj gredo nekam,« je rekel dolgolasec in udobno po turško sedel v travo. »Nikjer nimaš miru, nikamor več se ne moreš skriti,« je rekla deklica.

»Kaj pa govoriš, to je samo zunanje,« je rekel on.

Nekaj časa sem mislil, da se šalita, ko pa sem zagledal policista, ki sta se zlagoma bližala, sem jima moral verjeti. Dolgolasec je vstal in mi podal roko:

»Grem jima naproti, nočem, da brskata tu okoli. Bodi dobro, brat, se vidiva,« je rekel v slovo.

Počakal sem, da se je skupinica oddaljila, in nato vstal.

»Najbolje bo, da tudi jaz grem,« sem se odločil.

»Kako moreš reči kaj takega, me ja ne boš pustil same,« se je začudila deklica.

Kako naj ostanem, saj je sploh nepoznam, pa še dvajset let sem starejši od nje, sem pomislil.

»Berem ti misli,« je rekla in se čarobno zasmejala.

»Lepo se smejiš, kot otrok,« sem ji polaskal.

»To je že bolje,« je rekla in stopila k meni. Objela me je in poljubila na čelo.

»Nič ne skrbi, jutri bova dala oglas, da oddava zemljo, vse bo še v redu, vse bo še dobro,« je rekla in vzela violino v roke.

Ti.
In vse grde stvari.
Na tebi.
O tebi.
S teboj.

Dotikov ni.
Ti.
In vse težke skrbi.
Okrog tebe.
Pri tebi.
Si ti.

Nina Cigale

ŽELIM SI BITI LJUBLJEN,
ŽELIM OBJETI POVŠTER,
SANJAM O TEBI.
VEM, DA SI KRALJICA ULICE,
HREPENIM NA KUBIK,
RAD BI TE SPOZNAL.
LJUBIM TE,
SI VSE, KAR MI JE OSTALO OD ŽIVLJENJA.

GD

STARI PETEK

STARI PETEK JE IMEL CULICO
IN POT POD NOGAMI.
SVOBODO V SRCU
IN POGLED MED SOLZAMI.

STARI PETEK JE PREHODIL
VAS ZA VASJO – CEL SVET,
VSAKO JUTRO Z ROSO UMIT
SE NI BAL UMRET.

OTROCI SMO IZZA MAJAVEGA PLOTA
OPAZOVALI STAREGA PETKA,
KO JE BRUNDAJOČ SI V BRADO
KREVSAL ČEZ VAS.

STARI PETEK NAS JE STRAŠIL,
VSAK JE VEDEL, DA JE NOR,
VSAK GA RAD BI KAM VTAKNIL,
NAJBOLJŠE BI BILO – ZAPOR.

STARI PETEK MI JE NEKEGA PETKA,
KO SEM SI NA ASFALTU ODRGNIL KOMOLEC,
PODARIL 505 SA CRTOM
IN IZGINIL ZA KOZOLEC.

STARI PETEK SE JE ZGRUDIL
505 KM IZ RODNE VASI,
TAM DANES NA GRUDI RAZRITI
SVEČA MRLIŠKA GORI.

GREGOR BRDNIK – GREGI

DA BO

Da bo človek človeku sosed,
bistrih src
in krepkih vez.

Da bo ljubimec ljubimcu vezal rane
dekliških časov.

Da bo starka modrec
svojih čustev znanja –
tam bo novi svet bivanja.

Katja Zgoznic

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA, 22. DEL

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo poleg časopisnih »pričevalcev« odnosa do najbolj družbeno odrinjenih ljudi objavljali tudi pričevanje časa po spominih enega izmed prvih članov društva.

USTANOVITEV DRUŠTVA KRALJI ULICE PRED PEF V LJUBLJANI

V ponedeljek, 5. septembra 2005, se je pred zgradbo Pedagoške fakultete v Ljubljani odvila ustanovna skupščina Društva Kralji ulice, ki se je je udeležilo mnogo brezdomnih, po moji oceni nekaj čez 100, tako da nismo mogli sestankovati v dvorani, temveč smo to opravili kar zunaj pred zgradbo.

Na skupščini smo sprejeli statut društva, ki ga je sestavil Bojan Dekleva, za predsednico društva in odgovorno urednico časopisa pa je bila izvoljena Špela Razpotnik. Društvo je bilo ustanovljeno, ker se je javnost izredno pozitivno odzvala na prvo izdajo časopisa, številka je bila dvakrat ponatisnjena. Ko se ozrem v preteklost, ugotovim, da sem danes eden redkih takratnih klošarjev, ki je še živ in še vedno sodeluje z društvom in časopisnim uredništvom. Mnogi drugi so na žalost že pokojni, nekateri pa so si uredili človeka dostojno življenje. Začeli smo iz nič. Nismo imeli svojih prostorov, prispevke smo pisali ročno s svinčnikom na papir ali prtiček, večinoma na Metelkovi ali zadaj za Križankami. Z delovanjem smo začeli tako, kot smo živeli – na ulici. Spominjam se, da nam članov in članic nikoli ni manjkalo. Tudi moralna podpora javnosti je bila vedno prisotna. Druga številka je izšla 15. novembra 2005. Tako se je skala zakotalila in takšna je naša zgodovina.

Kot rečeno, začeli smo iz nič. Danes je društvo po mojem mnenju nekaj posebnega in še vedno na vse pretege skuša pomagati osebam, ki so na cesti. Kot sem slišal, je pandemija covida 19 pri ponujanju časopisa mnogim povzročila preglavice, tudi naklada je padla. Verjamem in želim si, da bi se situacija kmalu izboljšala, vsem brezdomnim pa, da dobijo svojo nastanitev.

Vaš Gregor B. Hann

MALO MANJ ZNANA ZGODOVINA

IDIOTES

Današnji izraz *idiot* izvira iz grškega *idiotes*. Prvotni pomen te besede je posameznik, ki mu nista mar država in politika; kdor se ne zanima za javne zadeve oziroma je neizkušen v državnih zadevah, ignoranten (tudi neizobražen po latinskem pojmovanju), zanima ga le zasebno življenje in si ne zasluži naziva *polites* oziroma državljan. Po tej definiciji danes mnogo ljudi – če že ne večina – sodi med idiote. Pomenski prehod omenjene besede v duševno nerazvitega človeka se je razvil šele v sodobnih evropskih jezikih.

Zoran T. Radonjič

Foto: osebni arhiv

Jordi Oriola Folch, Barcelona

KATALONSKO GIBANJE ZA NEODVISNOST

Katalonsko gibanje za neodvisnost je že tretjič zapored zmagalo z absolutno večino na volitvah v Kataloniji. V parlamentu je dobilo 74 sedežev, za večino jih je potrebovalo 68 (na prejšnjih volitvah je zmagalo s 70 sedeži). Tokrat je dobilo tudi 51,22 odstotka glasov, torej večino.

Volitve so bile predvidene za prihodnje leto, vendar je prišlo do predčasnih volitev, saj so španska sodišča zrušila katalonskega predsednika Joaquima Torra, ker ni upošteval volilnega odbora, ki mu je odredil, naj s fasade vladne palače odstrani transparent, kritičen do obsodbe katalonskih politikov. Predsednik je to zahtevo zavrnil z obrazložitvijo, da gre za svobodo izražanja, špansko pravosodje pa je menilo, da nespoštovanje odredbe zadostuje za odstavek predsednika katalonskega Generaliteta.

Foto: Jordi Oriola Folch

Sodna oblast, ki devet katalonskih politikov in aktivistov zadržuje v zaporu, je izdala naloge za preiskavo in aretacijo sedmih izgnanih katalonskih politikov, kar sta nemški in belgijski sodnik zavrnila, saj se jima obtožbe ne zdijo upravičene oziroma predvidevata, da nimajo jamstev poštenega sojenja v Španiji. Izdana sta bila tudi naloga za aretacijo raperjev Valtoryca iz Mallorce in Pabla Hasela iz Lleide. Na zaporni kazni sta bila obsojena, ker sta »rapala proti kralju in monarhiji« in »povelečevala terorizem«. Valtoryc je pobegnil v Belgijo, Hasel pa se je pred aretacijo zatekel v poslopje univerze v Lleidi v Kataloniji, vendar to policistov ni ustavilo. Preden so ga posedli v vozilo in odpeljali, je vzkliknil: »Smrt fašistični državi!«

Foto: Jordi Oriola Folch

Nasproti gibanju za neodvisnost stoji stranka nekdanjega španskega ministra za zdravje med pandemijo, ki se ji je ob podpori države in medijev po številu glasov skoraj uspelo izenačiti s stranko gibanja za neodvisnost. Nasproti osamosvojitvenemu gibanju je tudi skrajno desna španska stranka Vox, ki je v katalonskem parlamentu dobila enajst sedežev. Volitve kažejo, da španska država in Evropska unija ne moreta zanikati pravice do samoodločbe katalonske družbe, ki mora biti izražena na referendumu z demokratičnimi jamstvi, transparentnostjo in brez umazanih iger.

Tekst priredil: Jean Nikolič

Tereza Vuk:

PANKSI PA ŠMEKSI PA KLONIRANE OVCE

Foto: osebni arhiv

08
KRALJI
ULICE

Jaz sem bla ornk utrjana v življenju. Ampak nikol me pa ni tok odpeljalo, da bi se oblekla v une smešne kosmate cunje, obula čevlje, k majo namest podplata cegu, dala dudo v gobec in šla na rave party. Un Gavioli je moral zgledat, k da so vsak dan maškare. In v čem je bla fora cuzanja dud? Večja enigma kokr kdo nam je poslal korono. Čudno, da ta moda še ni nazaj uletela. Današnja mladina se dejansko obnaša tko, da jim poleg belih štumfov in patik sam še dude v ustih manjkajo. Sam kurc, k dans poslušajo sam še turbo folk. Cel naš konc je poln najstnikov, k iz zvočnikov nabijajo: »Zbog tebe sam opet pijan!« Pa dobr, a rab cel okoliš to vedet. Smanji doživljaj pa dej na potih zvočnike. Itak vsi vemo, da doma pa frutek nabijajo, rakijo nagne edin fotr za dobro jutro.

A so dans mulci sploh še panksi? So še metalci? Ker z muziko se ni za hecat. Enkrat je bla prva stvar vprašanje: »Kaj pa ti poslušáš?« Valjda, to je ključnega pomena. Pa ne bom se tam z enim pecarila, pol bova v postelji skup pristala in pol dojela, da hoče fukat na en goveji bend, k se imenuje Pet podeželskih pobičev. Ob harmoniki bi mi mal težko prišlo. Dej Motorhead pa udri brigu na veselje pa nej vsi sosedje slišijo vse. Ne pa cigu migu od harmonike. In tud pri druženju je blo to pomembno. Pa ne bo en metalec v družbi šmekiča, ste nori? Ode imidž v pičku mater s prve. Zdej so mulci vsi isti. Pri nas pa ni blo tko. Že na daleč si videl, kdo kero muziko fura, če pa nisi, si pa seveda najprej vprašal. Enkrat sem enga na Metelkovi vprašala, kaj posluša. Uno, small talk, k nimaš kej pametnega za povedat. Je čist ven padel, da so to otročarije. Otročarije? Pa teb jermen drsi. Glasba je nujna za preživetje. Ko sem šla na rehab na Portugalsko, me je najbolj zamorilo pravilo, da mam musko sam enkrat na teden. A what? Ne, to pa ne bo šlo, grem domov. Sam so mi starci fakiča pokazali za naslednji dve leti in tko sem mela muziko na začetku sam enkrat na teden. Bolj sem krizirala od tega kokr od vsega družga sranja. Nečloveško, majke mi. In ta stari plačujejo za to zajebancijo? Ma, pejte vi nekam. Še v zaporu majo lahk musko. Glasba so spomini. Zaslišiš en komad pa se spomniš, kako ste ga enkrat kot otroci na morju poslušali. Na vse vreščanje ob morju, na ježke v vodi pa socialistične blazine za v vodo. Na vse to te spomni ena pesem. Tud na vse slabe in dobre ljubezni, ampak okej, bilo pa prošlo. In bog varuj, da si dam kakšen zajeban komad, ko sem čist žalostna. Ubije boga v meni. In pol cmizdrim pred compom in iščem še bolj zajebano pesem na YouTubu. Da je ja razbijaj čaše pa nej gre vse v pičku mater. Če sem pa pri boljš volji, me pa že vidiš čez flet, kako plešem na kakšen groovy komad in izvajam plesne točke, ki se jih še John Travolta in Uma Thurman ne bi branila. Mam take move, da lahk Bee Gees pridejo k men na trening. Bomo mi mal na Staying alive zadensali. Kaj pa za pogreb, ste si že izbrali zadnjo pesem?

Jaz sem jo že tokrat zamenjala, da hočem cel soundtrack, uni nej pa tam ure trpijo pa poslušajo kakšno Sepulturo. Vitomil Zupan, men osebno naš najboljši pisatelj ever, si je za svoj konec zaželel mariačije. In so ti mehiški modeli tam s klobuki in trobentami harali po Žalah. Žurka. Če je bil pa frajer. Tko da glasba je daleč od kakšne otročarije. Jaz pa moj tip se nikol ne skregava. Okej, dejmo rečt, da se tud mal težko, ker ne živiva skup. Pri teh letih sem pa že tok pametna, da ne bom nobenga prenašala zraven sebe, razen ko se mi da. Pa če bi živel na Rudniku, bi ga že odfukala. Tko ga mam pa deset minut

Open Clipart-Vectors

šetnje stran. Bom jaz hodila zarad ljubezni na kakšen avtobus. Komi čakam. In kokr se mava oba za dva nadinteligentna osebka, vesoljca že skor, sva tok butlja, da ko pridem do njega, si vlečeva tipkovnico iz rok: »Ne, ta komad bo!« »Ma bejž s tem tvojim jamranjem, dej unga!« Če bi bla poročena, bi prov zahtevala ločitev zarad tega, ker mož nima posluha za dobro musko. Kaj bo men en panksl, k so mu najboljši bend Beatli, pametoval. In pol jaz zasurlim in je na konc itak po moje. Ne mi dirat muske!

Zato pogrešam te naše čase, ko si na daleč videl, kdo je kdo. Šmekiči z gelom v laseh in v cotah, k so mogle nujno bit firma. Najboljši bend seveda Bros. Metalci v jeansu, dolge čupe, našitki na jaknah in Puma superge. Alternativci vsi v črnem, ko da je vsak dan kdo umrl v familiji. Panksi z irokezami pa cel dan litrce nabijat v Leninovem parku. Zdej so pa vsi k klonirane ovce. Vse po istem kopitu. Pa vsi sam to južno musko poslušat. Pozna vse od Dare Bubamare, če mu pa rečeš, nej prešalta rajš na EKV, te pa gleda: »Šta ti pričaš. Kdo so to?« U redu je, drž se ti teh lahkih pesmic pa silikona.

In če bi jaz uletela takrat domov do ta starih, oblečena v une čudne cunje in čevlje, na povrh pa še dudu v gobcu, bi me fotr gledal, če se mi je do konca zrolal. Takrat ne bi pel rehab, ampak Polje. A tam majo lahk musko?

Pismo uredništvu:

DRAGA VAŠA VELIČANSTVA

Dolgo nazaj, nekoč v starih časih, sem napisal pismo gospodu predsedniku Slovenije Junaške. V njem ga prosim za službo dvornega norčka na njegovem dvoru. Vendar si potem pisma kar nekako nisem upal odposlati. Še zdaj si ga ne upam.

Mi je pa prijatelj predlagal, naj ga objavim kot odprto pismo na primer v reviji Mladina. Vendar čudno, tudi tega si ne upam. Kdo ve, zakaj. Potem sem se domislil, da bi ga objavili morda v vaši kraljevski reviji. Morda bi si pa to upal. Saj vaša revija je čisto dovolj trčena za to. Kar seveda mislim v nadvse spoštljivem pomenu besede.

Problemček pa je v tem, da sploh ne vem, ali je to dovoljeno. Mislim, glede na to, da jaz nisem brezdomec, pa tudi niti malo kraljevski nisem. Pa mi ne preostane nič drugega, kot da vas vprašam, vaša veličanstva, ali dovolite ponižnemu dvornemu norčku – trenutno brezposelnemu –, da objavi pri vas tole trčeno prošnjo.

V upanju, da mi boste dovolili, ali pa ne, pa da ne boste preveč jezni, temveč morda le kraljevsko usmiljeni, vam pošiljam ljubko trknjen pozdrav.

Matic

Dragi gospod predsednik!

Morda bi moral reči precdnik, saj res izvrstno precejate politiko. Rad bi se prijavil za službo dvornega norčka na vašem velecejenem dvoru. Problem je samo v tem, da ne vem, ali si to sploh upam. Želim si že. Ampak ali je želja dovolj? Po naravi sem namreč zelo sramežljiv. Najraje sem nekje skrit, sam s seboj, da me ne more nihče videti. Služba dvornega norčka je pač nekaj čisto drugega. Ves čas je vsem na očeh, da ga vsi vidijo in slišijo njegovo mnenje o vseh zadevah, ki jih komentira. Ne more se skriti pred pogledom javnosti.

Nekoč v starih časih so kralji znali ceniti dvorne norčke. Ampak kraljev dandanes ni več. Ne vem pa, ali jih predsedniki znajo. Ampak glede na to, da ste vi zganjali take hudomušne že večkrat v javnosti, si upam ugibati, da morda še niste pozabili na legendarno modrost, predvsem pa ljubko trčenost dvornega norčka. Morda bi temu lahko rekli »trčena modrost«. Kdo ve?

Vsekakor pa bi moral na tem mestu nekako argumentirati, zakaj menim, da sem sposoben za to delo. Imam občutek, da bi bil jaz kot nalašč za službo dvornega norčka. Ampak argumentirati to z besedami, in to tistimi pravimi, to zna biti pa kar trd oreh.

O politiki ne vem skorajda nič. Ampak nekako imam občutek, da za dvornega norčka to sploh ni pomembno. Znati mora samo

Leah Artist Mihalič

začutiti trenutek oziroma, kako bi temu rekli, nekakšno nebesedno vrednost tega, kar je bilo pravkar povedano. Veljajo pa tudi besedne igre na povedano, delno tudi z nebesedno vrednostjo. Vse to pa, imam občutek, da znam. No ja, lahko se seveda tudi motim. Jaz se znam namreč zelo dobro motiti. To sem že večkrat potrdil v svojem življenju.

Kljub vsemu zgoraj povedanemu si pa še vseeno kar nekako romantično predstavljam sebe, kako sedim na malem lesenem stolčku, morda nekaj stopnic nižje od kraljevega, hočem reči predsednikovega prestola. Hm, ampak saj tudi prestolov ni več. Jejhata, jejhata.

Potem pa si poskušam sam sebe predstavljati, kako sedim na kaki mali pručki nekje ob boku razkošnega visokega fotelja, v katerem sedi tovariš predsednik. Njegovi obiskovalci pa morda v manj razkošnih foteljih, razpostavljenih na drugi strani mizice, na kateri je postrežen predsedniški čaj.

Vaš trčeni služabnik

SREČO

Nekoč je živel Srečo, ki je zadel na loteriji osem milijonov evrov. Ko je to izvedel, je najprej poljubil svojo ženo, potem pa odšel v službo do svojega nadrejenega in dal odpoved. Zatem je šel v gostilno in plačal pijačo vsem, ki so ta dan prišli mimo.

Kupil je veliko hišo z bazenom in še eno na morju. In zelo nizek športni avto s premično streho. Z ženo hiš in avta nista uporabljala dolgo, saj sta se odpravila na dolge počitnice v najboljši hotel na Sejšelih. Po dveh letih je Srečo, potem ko je

prodal obe hiši in zelo nizek športni avto s premično streho, prišel do svojega nadrejenega in ga prosil, če ga vzame nazaj v službo. Doma mu je bilo dolgčas, pa tudi prijatelje iz službe je pogrešal. In Srečo je imel srečo, da ga je nadrejeni takoj vzel nazaj.

Tomaž Lapajne Dekleva

Foto: osebni arhiv

Jurij B. Hudomet

GOSTILNIŠKA

010
KRALJI
ULICE

Dragi moji kovidarji, kafane so zaprte in zdaj rešujemo naše prijatelje gostince z naročanjem hrane na dom. Kar je tudi prav, saj so nas oni reševali pred žejo, ženami in podobnimi tegobami dolga leta. Skratka, zaprte so in nimamo kaj. Ampak želja po alkoholu je še vedno prisotna. Še bolj kot po druženju. Boste rekli, pa pejt v štacuno, si kup pir in pij lepo doma. E, ne bo šlo. Doma imam dva sina, eden ima 25 let in je že sam po sebi malo alkoholno problematičen, zdaj naj mu pa še pijačo domov nosim? *Nope*. Drug sin je star 17 let. To so leta, ko si ves pravičniški in vse veš in koji k**** ti sploh rabiš starše. Razen zato, da ti vse plačujejo, ampak *not the point*. Pa se domisli žena, pravi, pejva midva lepo po en *sixpack*, pa se zapeljeva dol do Save, tam, kjer se radi mladi in malo manj mladi pari ustavijo in v avtu ljubijo, a veš. In sva šla. Tam, kjer je žena predlagala, je blo sicer mal gneče, pa sva šla raj u hosto, kot moj fotr leta '41. Parkiram, ugasnem avto, radio še vedno igra. »Ugasn radio,« prav moja, »boš akumulator spraznu.« Vzamem ključ ven, radio špila. *Whattafuck*. »Vrata odpri,« se spet oglasi soproga. Odprem vrata, radio ugasne. A se prižge lučka. Notranja. »Ugasn luč,« prav moja. »Zakva, sej ne bova seksala, knede?« »Ja, akumulator se bo spraznu!« »Čeb jo znal.« Zaklenem avto, luč ugasne. Pas mater. Zdej me je pa strah! Pa še scat me. Ni blo druge, grem scat. Kar naenkrat vidim, da se nekdo približuje. Verjetno je njega tud scat, sam mi je blo čist vseen. »Stran pejd, kovidar,« ga napizdim. Mal me je čudn gledu. Pridem nazaj v avto znerviran: »Greva dam!« Žena čudno gleda. »Greva dam,

dost mam vsega, zebe me, kle v avtu pit, jebat ga, ni to to.« In sva šla. Pa se neki zrajtam pa rečem ženi: »Pri najin的角度 bi pa že lahko imela kakšno nepremičnino.« Prav ona: »Sej jo mava.« Sem djau: »Že, sam takšno, kjer ni najstnikov, če me razumeš.« »Zakaj?« me praša. »Saj veš, zakaj.« »Ah,« prav žena, »ne rabva, dokler maš ti nepremičnino v gatah!« Mater. Babe! Prideva dam, sitna en bolj kot drug, pa vidva, da je starejši sin že nekaj spil, mlajši pa nekaj skladil, pa rečeva jebiga, kamor je šu bik, nej gre še štrik. In grem u spodn štuk mtko fehtat za kak liter domačga, k ga je prejšn tedn stric iz Bele krajine prnesu. Mati opazijo, da sem že nekaj spil, pa rečejo: »A pa misliš, da rabiš?« »Mama, ne jebi me še ti, froci me jebejo, biznis mam zaprt zarad koviida, oštarije so zaprte zarad koviida, a lohk, pizda?« Pa je dala mama liter črnega. Samo ena je mama. To pa drži. In tko smo nekak, cela družina, a vidite, v problemu. Nimaš kej jest, nimaš kje pit. Če nau kmal konc tele epidemije, pandemije al kar kol že to je, bojo resni problemi. Ježeve muke. Prideš do spoznanja, da je vse okej, ko so odprte kafane. Nisam, nisam te sit, kafano. Otvori se, k una jama od Ali Babe al kvaj že biu.

Sej mam rad svojo družino, sam to pretirano druženje je škodljivo. Vsak svojo drogo, pol pa en na smartfon, drug na comp, moja v spalnc gleda une turške sapunice, jest pa v dnevni fuzbal. Tko je zmer blo in tko more bit, če ne se vse podre. Ne glede na to, kaj psihologi pravjo.

PRAVLJICA

Nekoč je živela deklica, ime ji je bilo Depra. Ni bila osamljena, od nekdej je imela veliko prijateljev. Pa vendar, želela si je spoznati nekoga, ki bo samo njen. In tako je usoda poskrbela, da je naletela na Korono, ki je bila doma na Kitajskem. Postali sta dobri prijatelji. Bili sta nerazdružljivi. Potovali sta po svetu in povsod sklepali prijateljstva. Obiskali sta vse kontinente, le na Islandiji so ju odslovili. Nič ne de. Potovali sta naprej, krog prijateljev se je večal, začeli sta se počutiti utesnjeno. Druga drugi sta bili odveč. Slabo voljo sta prenašali na okolico. Obrnili sta se na čarovnika, da jima pomaga, naj vendar odpravi tesnobo. Naj odpravi vse bolezni, ki so se lotevale mnogih, ki so jima bili blizu. To je bila težka naloga tudi za vsemogočnega čarovnika. Sklinal je najboljše zdravnike na tem planetu, strnili so skupaj glave in šli v laboratorij ter iskali rešilno bilko. Pa jim je uspelo. Sedaj se vsi zdravijo v izolaciji in počasi okrevajo, Depra in Korona pa sta se zaprli v svoja gradova. Svet je zopet zdrav in lep. *Happy end*.

Metka

Cestna filozofija:

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

RAOUL WALLENBERG

Potomec ene najbogatejših in najuglednejših družin na Švedskem je bil diplomat in človekoljub, ki je v drugi polovici leta 1944 s pomočjo dveh rojakov na ambasadi v Budimpešti reševal Jude, izdajal jim je švedske potne liste in o tem so posneli tudi film. Ko je mesto zasedla Rdeča armada, so ga odpeljali, umrl naj bi v zaporu Lubljanka v Moskvi leta 1947, vendar je okoli njegove smrti veliko nejasnosti. Za svojo človekoljubnost je prejel veliko humanitarnih priznanj. Tudi Danci so Jude med vojno vozili na Švedsko. Wallenberg je rešil več deset tisoč Judov, postavili so mu več spomenikov.

PA NE OKOL GOVORT!

Črtomir Clonsky

POZABLJENA ZGODOVINA

Med poslušanjem Miley Cyrus, *I was born to run, I don't belong to anyone*, prepisujem iz srbohrvaščine v slovenščino knjigo Papeževa hčer Nobelovega nagrajenca Daria Foja. Kdo bi si mislil, da so bili prvi rimski papeži tako verni, da so hoteli prestaviti raj kar na zemljo. Prirejali so fantastične predstave z urejeno koreografijo, ki so se vedno končale z orgijami. Hči papeža Rodriga Borgia, ki se jih je že kot mlada udeleževala, je nekoč med predstavo izrekla slavne besede: »O, bog, ki nas gledaš zviška popolnoma nag, si lepši od samega sebe, iz katere lože prihajaš, Napolitanec?« Gledala je Alfonza Aragonskega. Zanimivo pri Lukreciji Borgii je, da je zadovoljila vse nasprotnike papeža s preprostim seksom, hkrati pa spala tako z zaščitniškim bratom kot tudi z očetom. Nasprotnike je odstranjevala tako, da je spala z enim in drugim ter ju skregala med seboj in na ta način tudi odstranila. Uživam v prevajanju knjige o papežih, ki so ljubezen širili na praktičen način. Upam, da vas je zgodba poživila, saj je resnična.

LP Sony (Dejan Kokošinek)

IMAM, NIMAM

Nimam tega, nimam onega, nimam samega sebe. Imel sem se, pa se nimam več. Kdo me bo dvignil? Ležim v blatni luži in krvavim. Če se kdo spotakne in pade čezme, ne bo dobro. Dvignil se bom sam, odšel bom svojo pot, vse bom pozabil in tudi jaz bom pozabljen. Kot da me nikoli ni bilo.

Marsikaj sem požrl, psovke, žalitve in posmeh, če je pa kdo prijazen in iskren do mene, sem vesel. Vem, da imamo vsi takšne in drugačne probleme, težava pa je v odnosih, vsak človek si zasluži spoštovanje, pa naj bo narkoman, pijanec ali norec, ker vsi zelo trpijo. Prezir, nadutost in posmeh so njihovi sopotniki. Ko to doživim, grem domov, kjer sem sam in imam mir.

Nimam živcev, nimam avta, nimam računalnika, nimam več smisla za humor. Imam pa lepe želje in upanje.

Kavica

CVETKE OD TOD IN TAM

Kot me je življenje naučilo, otroke učimo z uvidevnostjo in prijaznostjo. Lepo. Toda tega v našem bloku ni že od vsega začetka. Sicer ne manjka uvidevnosti med stanovalci, je pa velik prepad med stanovalci in gospodarji bloka. Oni v bistvu komunicirajo z nami le prek opozoril, obvestil in računov. Ta opozorila in obvestila pa se po naših vratih in oknih množijo kot covid-19. Velikokrat obiščem tudi druge bloke v mestu, pa takih objav ne vidim. Vidim pa jih, ko prižgem televizijo. Tako se je v moji nori glavi postavilo vprašanje, če naš blok vodi slovenska oblast. Se učijo od gospodarjev bloka ali pa so povezani in smo stanovalci poskusni zajčki? Vem. Rekli boste, da blodim, toda pod vplivom tega virusa itak že vsi bolj ali manj blodimo.

Sreča za stanovalce je, da te letake bere bolj malo ljudi. Zakaj? Ker smo že vajeni groženj, na katere se ne moremo pritožiti? Morda zato, ker jih je toliko, da tisti, ki je prebral dve obvestili, pozna vse ostale na pamet? Iz tega tudi izhaja, zakaj se za obvestila Kraljev ulice, ki pa so pravo nasprotje gospodarjevih, v bistvu ne ve. Ve se le to, kar se širi pogovorno. Tako gredo dobre stvari mimo nas, ne da bi za to vedeli.

Se mi pa za konec postavlja vprašanje, če se naši gospodarji tako obveščajo tudi med seboj. Govorijo tako s sodelavci? Ne daj bog, ker potem gre naša država res v franže!

Taubi

**POKOJNINA JE KOT MENSTRUACIJA.
TRAJA ŠTIRI DNI, POTEM SE PA SLIKAJ!**

ROBERT ŽERJAV, UPOKOJENEC

NEK CESTNIH AJ

DOM

Moj dom. Dom naj bi bil samo eden, edini. Ko ostaneš brez njega, denimo, če ni prave starševske skrbi ali pa po spletu drugih okoliščin, si odvisen od drugih, ostane ti cesta ali zavetišče. Srečo imaš, če imaš še kakšno drugo možnost, mogoče pomoč sorodstva, dobro prijateljstvo.

Včasih je kdo podoben ptici selivki, le da so ptice glede prehrane še na slabšem, si jo morajo najti, priboriti, uloviti. Kar se tiče doma, žaljivk in oblek, pa imajo prednost in nobenih skrbi. Človek ima srečo, da je potrpežljiva žival.

Sonata

KRALJI IN KRALJICE

Včeraj sem se spotaknil do Kopra, kjer sem imel opravke. Grem mimo Mercatorja, srečam človeka, ki prodaja Kralje. Se ustavim, mu dam cekin pa mal bakra, par besed in grem naprej. Pri Taverni se ustavim, da ga prelistam. Na svoje presenečenje zasledim zapis Pismo, spodaj podpisani Tabornik Nes. Zelo lepo presenečenje, lepšega božično-novoletnega darila že davno ne pomnim, da bi dobil. Grem dalje, srečam koprskega kavboja črnih rok, šara vsepovsod. Čuj, mi reče. Mi boš dal en pipalič, saj ljudje vedno manj kadijo, par sem jih našel, samo se morajo na soncu posušiti. Ga pozdravim in grem dalje. Med hojo me preplavi spomin izpred dveh let, ko sem človeku pomagal, da je zaživel v neki baraki. Kurišče sem porihtal in v poletnih večerih sva ležala ob ognju in občasno preigravala kitaro. Štiri mesece sem ga učil zakurit ogenj, pa škoda besed. Kos papirja pa sveža zelena veja, da je dimna zavesa segala do Pirana.

Bilo je dosti veselih večerov, bosih nog v naravi. Lepo je gledati v ognjišče, ko toplota bije v obraz in svetloba ognja ustvarja barvne nianse. Lep pozdrav!

Tabornik Nes

KRIZA

Gremo lahko še naprej? Imamo dovolj psihične in fizične moči? Če bi se o tem spraševala pred dvema letoma, bi se to nanašalo predvsem na prodajalce Kraljev in pa brezdomne, zdaj pa se je to spremenilo, veliko je ljudi, ki si verjetno nikoli niso predstavljali, da jih lahko kaj podobnega doleti.

Kaj se dogaja z družinami nižjega sloja, z ljudmi, ki so že prej komaj shajali, dostikrat bili sami lačni, da so lahko nahranili svoje otroke, zamujali s plačilom položnic? Kaj je zdaj z njimi? Nimajo prihrankov, dosti jih nima niti prihodkov, otroci so izgubili morda edini topli obrok, ki so ga prej prejeli v šoli. Ti ljudje, ki jih je največ v naši čudoviti državi, so na robu obupa. Kdo jim pomaga? Rdeči križ in Karitas. Kaj pa plačilo najemnin in stroškov?

Še stopnico nižje so ljudje, ki so že pred krizo živeli iz dneva v dan, brez prihrankov, brez nastanitve, nekateri so podnajemniki, nekateri pa noči preživljajo v zavetiščih. Še vedno ne razumem, zakaj lahko tam samo prespijo, zjutraj morajo ven in cel dan preživijo na mrazu. Zdaj ko je vse zaprto, nimajo kam, vse do večera, ko se lahko vrnejo. Tisti, ki nimajo niti te možnosti, preživljajo dneve in noči na prostem, in ni jih malo, ravno nasprotno, iz dneva v dan jih je več, čeprav smo se v zadnjem letu od mnogih za vedno poslovili. Kdo pomaga njim?

Še edina dodatna možnost zaslužka, prodaja časopisa Kralji ulice, je drastično manjša. Tisti, ki so ga prej kupovali, sami ostajajo brez prihodkov, drugi se izogibajo prodajalcev, ker še zmeraj mislijo, da prenašajo virus, veliko jih je tudi izgubilo svoj prodajni prostor. Skratka, lahko bi naštevala, ampak mislim, da ste dojeli bistvo.

Nina Stepanovič

MATERINSKI DAN

Prazniki so čudovita stvar. Moj pokojni oče je vedno govoril:

»Če ti ne spoštuješ praznikov, prazniki ne spoštujejo tebe.«

Vsako leto kupim vrtnico in jo v duhu Malega princa poklonim svoji materi.

V življenju je naredila preveč dobrih stvari zame. Tako se nisem *fajtal* za napredek, ampak iskal najkrajše poti. Našel sem jih v opojnosti alkohola in bil 13 let kralj ulice. Ravno zaradi materine ljubezni sem se izlekkel. Nikoli ni prepozno. Sedaj gledam na preteklost z odprtim srcem. Veliko je še pred mano in moral se bom pošteno truditi, da ne bom zašel na stara pota. Ojačal si bom hrbtenico.

Mami, hvala, ker si, in obljubim, da bom pokončno korakal lepim stvarjem naproti.

GD

POZNI BOŽIČ

»Ja, kaj pa ti počneš tukaj, si ja bolje oblečen kot jaz.« »Hvala, gospod, tudi jaz vam želim vesel božič. Veste, vse, kar imam oblečeno, je dar dobrih ljudi z empatijo, in ne s fovšarijo.«

Milan #065

PREKVALIFIKACIJA

Ob prebiranju anekdot iz prodaje večkrat berem o komentarjih mimoidočin. Gredo nekako takole: »Ko gledam te ljudi, kralje ulice, se mi zdijo vsi sposobni za delo, lahko bi pometali ...« Razumem. A se sprašujem, zakaj se ti ljudje ne vprašajo po pogojih za zaposlitev. Imeti moraš vsaj dokončano osnovno šolo. Tu jaz izvisim, saj imam priznana samo dva razreda. Imeti moraš tudi stalno prebivališče. Večina oseb, ki ponuja Kralje, pa nima stalnega prebivališča, ulica je njihov dom. Toliko.

Iva Tisa

RADIO ŠTUDENT

Poslušam Študenta, nakar ujamem novico o ukinitvi. Ukinitev Radia Študent?! Se takoj zgrozim. To pa ne bo šlo. Ni govora. Vedno se mi je zdel totalno odbit, zanimiv in glasen, sploh v kuhinji, ko so ga kdaj zavrteli starši še v mojih osnovnošolskih dneh. Da je pa zabavno-bizarno odpiljeno blesav, hkrati kul in poučen, sem ugotovil v zadnjih dveh letih.

Niti se ne počutim kot pravi študent, prej kot tisti najstnik, ki se vsake toliko oglasi na radiu ter pravi, da sicer je še mlad, ampak vseeno posluša Radio Študent na 89,3 megaherca. Dostikrat me nasmejejo kakšne čudaške izjave, nekaterim se pa lahko samo čudim. Poistovetim se tudi z nekaterimi zvoki ali temami, ki so mi znane ali blizu, ujemam se z RŠ-hitom, sem ter tja pa navsezgodaj poslušam nakladanje Metličanov, kaj imajo za povedati v Metliškem jutranjcu. Od vsega pa mi je najbolj všeč raznolika glasba. Posebej ponoči, ko sem buđen, poslušam eksotične komade, orientalske mikse ali nekaj neznano tujega. Ali pa kakšne divje melodije: pank, rock, anarhija.

Rad imam noro in raznoliko glasbo in Radio Študent mi ponuja ravno to. Omogoča mi spoznavati nove zvrsti in instrumentalne improvizacije. Poslušam tudi druge postaje, vendar me ne znajo držati pokonci tako kot Radio Študent, ki je do jaja.

Jordan Amazon

TOK MISLI

Rop, kraja, plenjenje. S tem nas obremenjuje televizija. Pa filmi, ki jih je večina ameriških. Vedno zmaga pravica. Mogoče bomo dočakali konec sveta, ko nam bo sodil bog. Na tem svetu je enkrat vsega konec, zato bo konec tudi trpljenju in žalosti. Obremenjeni smo s preteklostjo pa stopamo v prihodnost. Nič dobrega se nam ne piše. Bolezen, revščina ... To je na vidiku. Nekateri zato hlastajo za užitki – za vsako ceno.

Ali imajo prav ali ne, ne vem. Vem pa, da ima vsak svojo srečo, upanje in tolažbo v srcu, ki jih deli s tistimi, ki jih ima rad.

Kavica

ŽIVJO, MILAN IN TIJA

Tija je moja psička, moja sopotnica skozi valove današnjega časa.

»Veste, vaju imam pa že nekaj časa na očeh, ko grem mimo. Zato vam lahko povem, da lepo skrbite za svojo psičko.«

Milan #065

FUL NORMALEN

Vedno sem si želel biti normalen, bolj sem se trudil, bolj sem bil zmešan, nato se mi je čisto odpeljalo, in od takrat sem povsem normalen.

Čuri

ŽIVLJENJE NA KNOBLI V ZIMSKI IDILI

Zima, rahlo pozabljen pojem. In vendar je za kratek čas poskrbela za obilico snega. Za koga? Za nas, za otroke, za komunalce in druge bralce. Otroški živčav se je razlegel po Savskem naselju, hrib je bil obljuden kot že dolgo ne. Zima, zima bela, lepo, da si nas v belo odela!

Tudi mi s Knoble nismo stali križem rok. Akcija! Snežak je hitro stal inu obstal. * Z vso potrebno opremo in s sporočilom v daljne kraje: Melanija, čau!

Ob naslednji porciji snega smo naredili malo manjšega. Pravi pijanec, ta snežak. Podprt z metlo je kljuboval zelenim dnevom.

Joc

* Snežaka prikazuje fotografija na zadnji strani.

OB MENI

Močno me stisne vsak večer, že odkar pomnim. Ob meni je vse dni, hodi ob mojem boku ali pa me drži za dlani. V vročem soncu je moja senca, pozimi tih glas iz gozdov, ovitih v prvi sneg. Leže k meni in me boža, boža moje utrujene oči.

Krade mi nasmeh z obraza, ko nanj posije toplo sonce. Ne pusti mi iti korak dlje, dlje od mlačne kaluže. Vsakič, ko rodi se nov dan, ko ptice pozdravljajo sonce, je spet ob meni, hrepenec po oblakih, kakor dim strupenih, strašnih in donečih. Ne vidim duše v teh očeh, ki nenehno zrejo vame, ne vidim neba ne veselja, le neskončno gorečo puščavo.

Pod nje površjem pa le grde sanje, brez življenja črne skale in smetišče; smetišče čustev, morečih, neskončnih in vse bolj bolečih.

Nikki

ČLOVEK JE KOT MAŠINA, DOKTOR PA KOT MEHANIK

014
KRALJI
ULICE

5. januarja sem bil hospitaliziran zaradi previsoke vročine, kar 40,5 stopinje so mi izmerili. Napotili so me na računalniško tomografijo, nato še na magnetno resonanco. Pa ugotovijo, da so pljuča in noga fuč. Z nogo je tako slabo, da se čudijo, kako sem se sploh lahko še premikal.

Pljuča so hitro sanirali, nogo pa so mi morali trikrat operirati in jo utrditi s kovinsko konstrukcijo. Fortuna me je čuvala, da sem preživel. Znanec iz sosednje sobe, ki je imel podobno operacijo, ni imel te sreče. Naj mu bo lahka zemlja.

Radi bi se zahvalil Kraljem ulice, ki so mi stali ob strani ter pomagali pri urejanju zdravstvene dokumentacije in drugih zadev. Še posebej se iz srca zahvaljujem Katarini in Katji.

Zahvaljujem se tudi kliničnemu oddelku za kirurške okužbe. Hvala glavni doktorici Alikadič, hvala dr. Klemnu

OpenClipart-Vectors

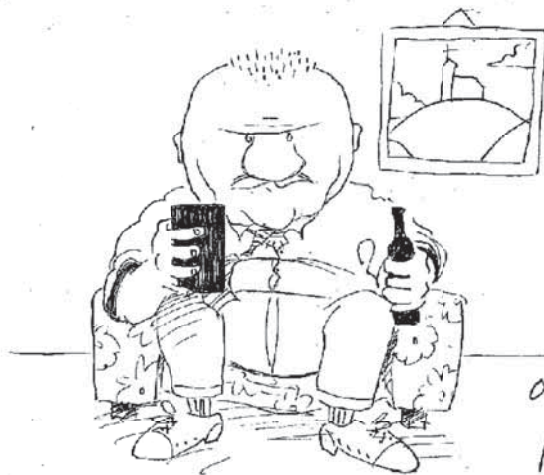
Dajkovskemu, ki me je operiral in po čigar zaslugi imam še vedno svojo nogo. Hvala medicinskim bratom, ki so mi previjali nogo in se na vso moč trudili, to so: Samo, Jan in Elvis. Hvala dr. Igorju, tudi zaradi moralne podpore. Hvala medicinskim sestram: Almi, Ankici, Irmi, Edini, Brankici in Janji.

Hvala sestri Maši, ki ji želim vse najlepše v življenju, takšna oseba se rodi enkrat na tisoč let. Za vse, kar je storila zame, ga na svetu ni dovolj denarja, da bi ji lahko poplačal.

Hvala vsem!

Amir Subašič

facebook interpreti družbene/politične/zdravstvene stvarnosti

storilni Brane

Na spletu je stalno na lovu za paraziti in lenuhi. Najraje o lenobi predava s kavča svoji ženi, medtem ko mu ona likta srajco, v katchi odganja lenobo iz svojih podplacanih sezonskih delavcev.

zgodovinar Pavel

Stres, ki ga doživlja zaradi poznavanja zgodovine, je skoraj posttravmatski, zato poudarja nevarnost. Predusem je zaskrbljen zaradi subverzivnega potenciala objav šivilje Bronje iz Horjula.

*ime šivilje iz Horjula je naključno

Mariborska scena:

Renato Volker – Rene

PRICA

Sedim na vlaku. Sam v vagonu. Premična karantena. Peljem se iz Maribora v Ljubljano. V nahrbtniku imam vabilo priči na okrožno sodišče v Ljubljani, kjer bom zaslišan v kazenski zadevi zoper človeka, ki je napadel uradno osebo. Šlo je za protestnika, ki je naskočil policaja, ki je bil eden od večih težko oklepljenih robokopov, ki so napadli in vklenili žensko na novembrskih protestih. Dogodek sem tudi posnel, ga objavil na družabnih omrežjih in dotična ženska bo tudi z njegovo pomočjo tožila policijo. Tudi opravičil sem se ji, Mojci, da ji namesto snemanja tega grozodejstva nisem priskočil na pomoč. Bilo me je strah. Še zdaj me je sram. Situacija je v Sloveniji simpl, ko pasulj. Al kako? Zadeva bolj spominja na zasmojeno enolončnico. Vsega po malem, vse skupaj za silo, na silo, pod prisilo, užitno. Le kdo se bo opekel? Jaz sem itak že en sam opekliniski vodni mehur, ki se bo vsak čas razlil in iz odprte rane napojil zemljo, žejno pravice. Sizif na Red bullu. Na zaslišanju se je izkazalo, da sem bil nekoristen, ker pač nisem mogel nikogar identificirati. Baj je bil nesporazum in je šlo za nek drug primer z istega protesta. Kako slovensko. Gemišt. Larpulartizem sodstva. Farsa.

Medtem ko sem se vozil z vlakom, so na družabna omrežja deževale novice iz avtonomne tovarne Rog. Deložacija. Robokopi ponovno na ženskih vratovih. Med policijsko stavko. Jutri je 20. januar. Po sodniškem zaslišanju grem na proteste. Če sem že v Ljubljani in mi je vlada podarila zastonj vožnjo, nimam izgovora. Za otroke gre. Kot pedagog si ne morem privoščiti, da bi manjkal.

Pred kratkim sem povabil osemletnega vnuka za en teden v Maribor. Poleg sprehodov, pogovorov, Netflix, pečenja piškotov in pacanja hamburgerjev sva delala tudi za šolo. Poštevanka, učenje ure, branje, metanje v tarčo in narek. Ni mi jasno, kako to zmorejo drugi otroci sami, ne da bi se počutili popolnoma nesposobni in zafrustrirani. Zvočni zapis od učenca tretjega razreda zahteva, naj po nareku zapiše, koliko je ura. Vse lepo in prav, če zvočni zapis ne bi bil v slovaščini. Morda je češčina. Tega nisva razvozla. Prav zanima me, koliko je učiteljic in učiteljev, ki so to anomalijo opazili. Če je niso, so nesposobni in jim je popolnoma vseeno za otroke.

Jutri se dobim s prijateljico, magistro Mišo Gams, umetnico življenja, kot jo rad imenujem, ki je poleg tega, da je ljudem čistila čevlje, lani poleti na Tromostovju izpeljala performance Nahrani umetnika, ki sem ga v Mariboru, prirejenega po Renejevo, izvedel tudi sam. Miša je bila v zadnjega pol leta dvakrat v Franciji, trikrat v Italiji, trikrat na Hrvaškem in po enkrat v Makedoniji in Albaniji. Po beznicah se je družila s popotniki z vsega sveta in niti enkrat ni opravila koronskega testa, ker tega na nobeni meji ni nihče zahteval. Enostavno niso bili zainteresirani. Vesolje srca očitno ne riše državnih meja.

V začetku marca se selim v Sarajevo. Vsaj za nekaj mesecev. Prišel sem na mejo vzdržljivega. Dokončati moram tri knjige in urediti vsaj dve. Delovni azil. Ampak. Vedno je kak ampak. Kljub lakoti po osami, intimi, pogrešam tudi ljudi. Pogrešam glasbo v lokalih. Pogrešam natakare: »Dober večer, kaj lahko ponudim?« Pogrešam intimo beznic. *Je suis*

Maša Gros

Miša Gams. Pogrešam sesti nasproti znancu ali neznancu, se mu zazreti v oči, ga prijeti za roko in reči: »Na zdravje.« Sestradan sem človeške bližine. Dovolj mi bo celo sedeti v kotu zakajenega kafiča, srebati kavo, spustiti misli na pašo in samo biti. Pogrešam oder. Pogrešam publiko. Pogrešam aplavz. V Mariboru sem imel januarja prvi slovenski ilegalni stand up nastop. Bilo bi smešno, če ne bi bilo žalostno. Februarja sem na Poštni stisnjen med tri policijske avtomobile, s prižganimi lučmi za reflektorje, bral poezijo, na Glavnem trgu ob kuhanem vinu in pivu pa smo praznovali sto dni hausaresta. Celo zarajali smo. Policija je bila korektna.

Domovina mi jemlje veselje do življenja. Ampak jaz se ne dam. In če ne gre Mohamed h gori, pač pride gora k Mohamedu. Brez dvoma bom v Sarajevu stal na nekem odru in v maniri stand upa zabavljal nad trenutno situacijo in s svojo življenjsko zgodbo kot virus humorja okužil Balkance. Če me bo kak Bosanec vsake toliko nagradil s pregovornim seksom in mi nafilal baterije, pa se tudi ne bom branil. *Mashallah*. Morda mi celo kak novodobni Gavrilo zaupa svoj recept za pogum. Bog mi je priča, da sem imel te grešne misli.

V torek, 9. februarja, sem bil na protestu mariborskih srednješolcev, ki zahtevajo pravico do šolanja. Njih in profesorico, ki jih je podprla, so popisali policaji. In jaz sem vse to spet samo opazoval in snemal. Samemu sebi se gabim. Mariborčanom so bili radarji zgleda večji problem kot izguba svobode. Dost je. To je to!

Foto: arhiv KU

Klavdijin zdravstveni kotichek:

Klavdija Stanonik, Društvo Stigma

PREVIJANJE RAN

V okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike (2014–2020) Ministrstvo za zdravje koordinira program Razvoj in nadgradnja mreže mobilnih enot za izvajanje preventivnih programov in programov zmanjševanja škode na področju prepovedanih drog. Gre za deset programov terenskega dela z uporabniki prepovedanih drog v izbranih nevladnih organizacijah in zdravstvenih institucijah, ki zajemajo aktivnosti preventive, zmanjševanja škode, zdravljenja in zdravstvene rehabilitacije.

Moji začetki dela v Stigmi so bili kar pestri. Ker sem edina medicinska sestra v tem programu, sem se morala dobro znajti in organizirati svoje delo. Najprej smo poskrbeli za material, ki pride v poštev pri izvajanju zdravstvene oskrbe. Izvedli smo interdisciplinarno sodelovanje s Pro Bono ambulantno. Na pomoč so priskočili s sanitetnim materialom. Nato smo se povezali s

patronažnimi medicinskimi sestrami na Metelkovi. Te so donirale posebne dodatke za oskrbo kroničnih ran in nekaj materiala za zdravstveno oskrbo.

Ker se je kmalu pokazala večja potreba po oskrbi kroničnih in akutnih ran, sem v dnevnem centru v Župančičevi jami prostor priredila v ambulantno. Pomagala nam je infekcijska klinika. Podarili so nam preiskovalno terapevtsko mizo in stole. Povezali smo se tudi s Kralji ulice, kjer sem v času korone delovala v sobi za preveze ran. Kralji so nam prišli naproti tudi z donacijo fiziološke raztopine, oblog, povojev ...

Rane strokovno zdravstveno oskrbim. Najprej izvedem čiščenje s fiziološko raztopino. Razkužim jih z Ofenoseptom. Nadalje jih namažem z zelo učinkovitim medicinskim medom in namestim primarne obloge. Po navadi uporabim jodovo mrežico, ki je zelo učinkovita, ali pa alginatno medovo oblogo. Rano nato oskrbim s sekundarno oblogo, sterilno

Foto: osebni arhiv

gazo in elastičnim povojem.

Preveze ran naj bi potekale na tri dni. Nekateri uporabniki prihajajo redno, drugi malo manj. Vsekakor se pri redni oskrbi pokaže zelo učinkovito celjenje. Po navadi rane poslikam in nato primerjamo stopnjo celjenja. Pomoč mi z nasveti nudi dr. Triller, ki je velik strokovnjak na tem področju.

PAPARAZZI ZA REVEŽE

foto: Jaka Prijatelj

JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Prej sm gledala neke posnetke, kako ma folk srečo na koncertih, da spoznajo slavne in to. Jst mam tud srečo. Ampak tako, da je nimam. Hear me out. Ko sm bla še 16-letna klinka, sm poslušala emo bende, ker pač... vsi smo bli emo. In sm na neki točki pristala v prvi vrsti na koncertu od Asking Alexandria. Tm cela mahnijeta padam u nezavesť še predn so sploh začel. Dva komada kasnej se frontman neki spogne z Jack Danielsom v roki in edino kar sm dojela je to, da sm... ponesreči dobila odprto steklenico viskija v glavo... tip ni niti trznu. Nek star model zravn mene mi je pol spiral viski iz oči, ker sm bla slepa, tist kreten pa... ah. Kar je najhujš, je to, da sm po koncertu ITAK kampirala pred njihovim busom... in se me je KITARIST spomnu... frontman pa ne. Kako je blo pol šele razlagat to sceno. Mislm, kdo še dobi polno flašo Jacka po faci, v faco, nevem. Pa tri dni nism šla v šolo zaradi šljive na uču. Vse to sam zato, ker sm bla emo. Nauk zgodbe je : ne bit emo, pa sam ne it na Asking Alexandria in bit v bližini Danny-ja. Razen če ste into that. Tok o moji sreči na koncertih lol :D

IT'S ALL GONNA BE FINE.

Foto: osebni arhiv

Dejan Koban

Na Bledu, v hiški, ki počiva v gozdu in gleda na cerkev na otoku,
je nastala najbolj idiotska avtobiografija na svetu in izven.
Manifest samote, prepreden z dogodki današnjega sveta.

gandhi je postal borec za mir,
ker je bil nekega večera pijan ko kamela
in je zakockal svojo obleko.

srečen je bil,
da mu je uspelo ukrasti
rjuho v hotelski pralnici.

ko se je prikotalil navzdol po hribu,
so ob vznožju že stali ljudje s transparenti,
naj reši svet.

odločil se je,
da reši tri kilograme špargljev
in prve štiri letnike plejbojev.

z izkupičkom od prodaje žgečkljivih revij
je kupil oranžno,
belo
in zeleno blago.

/ še vedno je imel mačka /

tako,
pravijo,
je nastala indija.

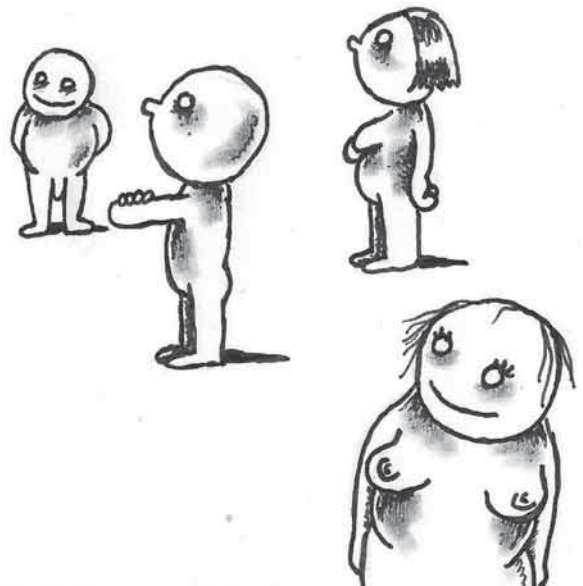
vse ostalo ni zgodovina.

le precej zasvinjane
in
zasušene stare posode.

Vir: Društvo slovenskih pisateljev

JANNE
KARLSSON

Hana Košan

8. MAREC

Foto: arhiv KU

Ob 8. marcu bi želela izpostaviti s čim se srečujejo članice našega društva oziroma vse tiste, ki prihajajo k nam po pomoč in podporo. Gre za izrazito spregledano temo, kot so spregledane in nevidne tudi ženske z izkušnjo brezdomstva. V Sloveniji žal še vedno nismo sprejeli definicije brezdomstva, ki bi morala po našem mnenju temeljiti na Evropski tipologiji brezdomstva in stanovanjske izključenosti (ETHOS). Ta pravi, da so brezdomne osebe tiste, ki nimajo strehe nad glavo; tiste, ki nimajo stanovanja oziroma doma; tiste, ki živijo v negotovih razmerah, in tiste, ki živijo v neprimernih razmerah. Takšno razumevanje brezdomstva je še posebej pomembno, ko govorimo o ženskah z izkušnjo brezdomstva, saj gre pogosto za prikrito in nevidno brezdomstvo.

Poleg nesprejetja definicije prav tako nimamo nacionalne raziskave o številu brezdomnih oseb v Sloveniji. Po ocenah nevladnih organizacij, ki delujemo na tem področju, je brezdomnih oseb približno 7000, od tega je žensk nekaj četrtnina, po mojih ocenah pa so številke še bistveno višje. Pa vendar, ko pogledamo zavetišča, dnevne centre, nastanitvene programe ipd., tam ne bomo srečali veliko žensk (še prej omenjene številke ne); kritično lahko rečem, da so progami in storitve na področju brezdomstva še vedno izrazito moško prevladujoči in usmerjeni. Ravno zaradi tega se mnogo žensk ne obrne na omenjene organizacije ali pa pri njih ne dobi podpore, ki bi jo v kriznih situacijah in ob stiskah potrebovale. Ali pa v dnevnih centrih ne omogočamo tako fizičnega kot t. i. psihološko in čustveno varnega prostora. Ko snujemo in nudimo podporo, se moramo zavedati, da imajo ženske drugačno izkušnjo brezdomstva kot moški. Nujno potrebujemo programe, ki so spolno senzibilni in specifično namenjeni samo ženskam.

Vidno in cestno brezdomstvo povsod po Evropi (z izjemo Finske) bliskovito narašča. In vendar še vedno poročamo o zelo majhnem številu žensk, ki spijo na prostem. Vse to nam da jasno vedeti, da je brezdomstvo žensk še vedno skrito; kot same pravijo: zaradi strahu pred fizičnim nasiljem, nadlegovanjem, posilstvom večinoma izbirajo zelo skrita mesta, včasih pa svoj spol prekrivajo z oblekami in zunanjim videzom. Večinoma spijo podnevi, na javnih prostorih, zaradi strahu pred vsem prej naštetim pa najpogosteje poiščejo streho nad glavo pri kakšnem znancu (pa tudi neznancu). Lahko si zamislite, da je cena tega še vedno grozljiva.

Socialna podoba brezdomne ženske je podvržena večjim predsodkom in ljudje so do nje manj tolerantni. Na velik odpor pa naletimo, če povemo, da so brezdomne ženske tudi matere; vloga popolne, skrbne matere in hkrati brezdomne ženske nam je nezdružljiva, nepojmljiva in nedopustna; tako krepimo krog prikritosti, ženske pa ne dobijo potrebne podpore, ko skupaj z otroki postanejo brezdomne. V Evropi je število brezdomnih mater samohranilk skokovito naraslo.

Kot mi je enkrat v pogovoru povedala ena izmed naših članic, je njeno življenje (kot tudi življenja večine brezdomnih žensk) prežeto z nasiljem; začnši z nasiljem v primarni družini, vrstniškim nasiljem, partnerskim nasiljem, nasiljem na ulici, navsezadnje tudi s strukturnim nasiljem. Ženska z izkušnjo brezdomstva se tako spoprijema s številnimi težavami in

019
KRALJI
ULICE

oblikami nasilja, ki se praviloma odvijajo hkrati in so dalj časa trajajoče.

Po podatkih ene izmed organizacij, ki deluje v Angliji, ima skoraj 60 odstotkov žensk, ki živijo v t. i. podprtih stanovanjih, izkušnjo nasilja in zlorabe s strani partnerja ali družinskega člana. Študija iz leta 2015 pa je na Irskem pokazala, da je 92 odstotkov brezdomnih žensk v svojem življenju doživelo nasilje ali zlorabo. Tretjina žensk po celi Evropi kot glavni razlog za svoje brezdomnost navaja družinsko in partnersko nasilje in zlorabe. Tako raziskave jasno pokažejo povezavo med spolom, (socialno) neenakostjo in vse življenje trajajočo izkušnjo nasilja in zlorab.

Kjer je prisotno nasilje v družini, ne glede na pojavno obliko, vedno lahko govorimo o pojavu nevidnega brezdomstva, saj je življenje oseb, ki so žrtve nasilja, ogroženo. Posledice nasilja se odražajo na psihičnem in fizičnem zdravju ter vplivajo omejujoče na participacijo v družbenem življenju in udejstvovanje na zaposlitvenem področju. In tako v strahu pred brezdomstvom v tem tudi vztrajajo. Tveganje za pojav brezdomstva je povečano tudi pri starejših ženskah, ki ne zmorejo v celoti poskrbeti zase, so samske, ovdovijo in/ali nimajo podpore bližnjih, nizke pokojnine pa jim ne omogočajo preživetja. Izguba doma je ena najbolj travmatičnih izkušenj v življenju posameznice. Med drugim je dom pogosto tudi edini prostor, kjer ima ženska minimalno avtonomijo in izkušnjo nadzora nad drugimi ljudmi in vsakdanjimi dogodki. Nakopičeni pritiski in travmatične izkušnje, ki sem ji prej omenila, botrujejo razvoju in pojavu duševnih stisk in razvoju odvisnosti. Izkušnje kažejo, da se ženske z dalj časa trajajočimi psihosocialnimi stiskami spopadajo z dolgotrajnim in kroničnim brezdomstvom, ki se pogosto konča s prezgodnjo smrtjo ali pa z zaprtjem v razne socialnovarstvene institucije. Za konec bi rada opozorila še na ženske migrantke in begunke; spoprijemajo se s t. i. dvojnim izključevanjem – kot ženske in kot migrantke/begunke. Naj bo naš današnji zapis glas vseh spregledanih žensk in hkrati tudi možnost, da jih opazimo. Prav danes, tu in zdaj.

Gostujoči kolumnist:

Matic Munc

APATIJA POVSOD, UPANJA NIKJER

Foto: osebni arhiv

020
KRALJI
ULICE

Jezik nam je res v pogubo! Guruji različnih certifikatov nam v glave vbijajo tehnike komunikacije – nenasilno, empatično, učinkovito ... Za to spretnost hodimo na tečaje, beremo knjige, gledamo posnetke, pa nič. Ne znamo! Neredko se jezikovna neroda proglasi za komunikacijskega veščaka, pa pogrne na stopnički, ki jo malček z lahkoto obvlada pri štirih letih. Torej, spustili smo se z dreves, kjer smo povsem zadovoljivo komunicirali z »ugh« in »gug«, da smo si sporočali tiste bistvene informacije za preživetje posameznika in vrste, in na tleh smo razvili možgane do takšne mere, da so z roko v roki z motoričnimi in jezičnimi sposobnostmi prignali zadevo tako daleč, da zdaj potrebujemo vsaj slovar za medsebojno razumevanje, pravzaprav pa še veliko več. Lastnega jezika ne razumemo, sami sebe ne razumemo in sploh ne komuniciramo. Zato hodimo na tečaje, po katerih nam ne gre nič bolje.

Vendar ... vendar ... tako pač ne gre! Jezik nam je dal Shakespeara, Dostojevskega, Bukowskega, Hemingwaya, seveda Cankarja in Prešerna, pa tudi Trubar je nam dal jezik, ki ga sploh nismo poznali, ga zapisal in ljudem omogočil, da so se razumeli! Kaj res? Čeprav so velikani književnosti svoje jezike spretno vihteli kot orožje svojih genijev, hvala in slava njim, je to danes bolj ali manj pozabljena veščina. Ali res mislite, da so ljudje okoli vas prebrali kakšno delo teh mojstrov? Bodimo konkretni! Koliko Slovencev je bralo Cankarja za svoj užitek? Pustimo šolsko prisilo ... Zdravljico ganjeni žebramo skozi od ganotja tresoče ustnice, ko naša športnica ali športnik poseže po zlati medalji, drugače pa poznamo Prešerna bolj slabo. Ne vsi, seveda. Vmes se vedno najde nekaj zagrizenih norcev, ki poznajo svetovno in domačo literaturo, ki vsakodnevno berejo, hodijo na knjižne sejme in prihajajo domov z zajetnimi klaftami knjig. Njim vsa čast! Če imajo otroke in jih od malega navajajo na branje, potem se nam ni bati. Načitanost seveda ne dokazuje dejanske sposobnosti, da bi se človek s sočlovekom razumel v vsakodnevni izmenjavi besed. Sploh ne. Včasih je zadeva celo obratno sorazmerna, več kot imaš zanimanja za pisano besedo, manj te zanimajo ljudje okoli tebe, saj z njimi nimaš nobene tekoče izmenjave besed, ki bi preseгла nivo tistega istega malčka z začetka.

Človek ne bi bil človek, če si ne bi zadeve okoli svojega sporazumevanja tako zapletel, da tega ne zna več nihče odplesti. Sporočamo svoje občutke, svoje sume, sporočamo med vrsticami, uporabljamo zapletene prenesene pomene, da bi zakodirali sporočila. In na koncu se sploh ne razumemo. Oziroma na koncu je najuspešnejša zelo preprosta komunikacija – ustrahovanje. V resnici nič kaj drugačna od tistega, ko je večji opičnjak jezno sporočil »UGH!«, da smo ga vsi razumeli in leteli na najbolj oddaljene veje tistega drevesa, da je lahko on dobil najboljši kos mesa ali že kaj.

Kmalu bo eno leto posebnega stanja. Eno leto, kar po ustih veljamo eno in isto temo na sto različnih načinov. Pravzaprav se ne pogovarjamo nič drugega, sploh pa ne vem, če se pogovarjamo ali zgolj govorimo drug mimo drugega. Svoje teorije, nekatere zarotniške in druge priložnostne, anekdote in govorice, statistike in domneve. Govorimo, ne bom več trdil, da se pogovarjamo, o eni temi celo leto, vendar se sploh ne razumemo. Ničesar si tudi

pametnega ne sporočimo. Tako pač je. Žebramo brez znanja pogovora, nizamo besede brez reda ... Je za to kakšen poseben razlog? Da se vedemo tako neumno, pa vendar predvidljivo? Imam teorijo!

Med nami je zavladala nekultura nizke sporočilnosti in visoke napetosti. Z malo znanja jezika in visoko stopnjo groženj zapisuješ svoja sporočila? Dobro ti gre! Mogoče celo prideš na čelo samega tropa. Pravijo, da smo živali, kajne? Še neki guruji, tokrat razlagalci medčloveških odnosov, nas silijo z alfami in betami, ker smo samo živali. In naše alfe so nepismene ustrahovalke, ki pljuvajo nerazumljive pokvečene besede kot kobre pljuvalke. S približno isto količino strupa. Torej vse drži – tisti spust z drevesa je bil odveč, ostali smo živali, med seboj se razvrščamo po črkah grške abecede. In med seboj komuniciramo na povsem enakem nivoju, kot smo to počeli takrat. Krog je sklenjen. Naš napredek je bil iluzija, saj smo zavijali v ovinek in se znašli tam, kjer smo že bili.

Danes bi Cankar seveda odprl svoj profil na družabnem omrežju, ker bi hotel biti v stiku z ljudmi. Potem bi zapisal nekaj svojih idej in misli, ki jih ne bi želel nihče slišati. Pridobil bi nekaj zvestih čudaških sledilcev in veliko skupino polpismenih pljuvalcev, ki bi ga pošiljali nazaj na Vrhniko, mu v roke porivali ročko industrijskega stroja, da se mulc nauči vsaj kakšnega poštenega dela, ne pa da otrsata gobec cele dneve. Potem bi ga nekateri blokirali, in temu bi sledil trop ustrežljivih bet, gam in lambd, ker se ne bi želeli zameriti alfam. Kmalu bi Cankar ostal v svojem mehurčku zvestih. Kar pomeni, da se res ni kaj dosti spremenilo, saj kot lahko sklepamo iz poročil o njegovem resničnem življenju, za seboj ni ravno vlekel širnih mas oboževalcev. Prešeren bi imel zgolj profil Instagram, kjer bi pod pijanskimi fotografijami objavljaj zbadljive nekajvrstičnice. Zaradi ponavljajočih se neprimernih vsebin in številnih prijav bi mu sčasoma profil zaprli.

Parafraze imam rad. Zato sem si naslov sposodil iz enega izmed bojnih krikov fantov in deklet, ki ne želijo živeti po ustaljenih smernicah naše pravične in tudi pravičniške družbe. Malo sem ga predelal, dvomim, da mi bo kdo zameril. Ah da, ljudje smo izumili čudovit izum – sodobno kapitalistično-demokratsko družbo, kjer dobijo bogati privilegije in revni batine. Vsakemu svoje. Pravično. Res je težko razumeti, da nekateri ne želijo živeti po pravilih te lepe ureditve, kjer nas v svetlo prihodnost brez virusov vodijo alfa ljudje, ki berejo samo napise na vratih, jim je vseeno za pravilne zapise besed ali postavitve vejic ter radi zagrozijo bližnjemu. To je vendar paradiž! In kako to, da nekateri ne morejo razumeti, da brezdomec, ki krši policijsko uro, pač dobi kazen, ker se ni v pravem času postrgal dol z ulic? Domov, kam pa drugam! Tja, kamor sodimo vsi, kjer naj preživljamo čas z družino, gledamo smešne serije in, zaboga milega, ne beremo knjig, ker od tega ni nič dobrega.

Pa še vedno trdim, da se ne znamo pogovarjati. Zame je že prepozno, imam občutek, da se niti ne želim več, raje se na daljavo in v domišljiji kregam z Milanom Kundero, ki mu gladko dol visi za mojo pojavo. V kotu se hripavo smeji Tom Waits in naju oba pošilja v tri pirovske. V mojem malem svetu je vse urejeno.

PEPEL

SKRITE V RIMAH
SO OČI,
SRCE SOMRAKA;

V BESEDAH MOČNIH
LE ŠIBKOST,
NEMOČ
POSLEDNJEGA KORAKA;

PRED ZIDOVJEM,
KI OBDAJA
MOJEGA ROJAKA.

GAJ JC
klicsrca.com

Foto: Sandra Požun

Kraljevi recenzor:

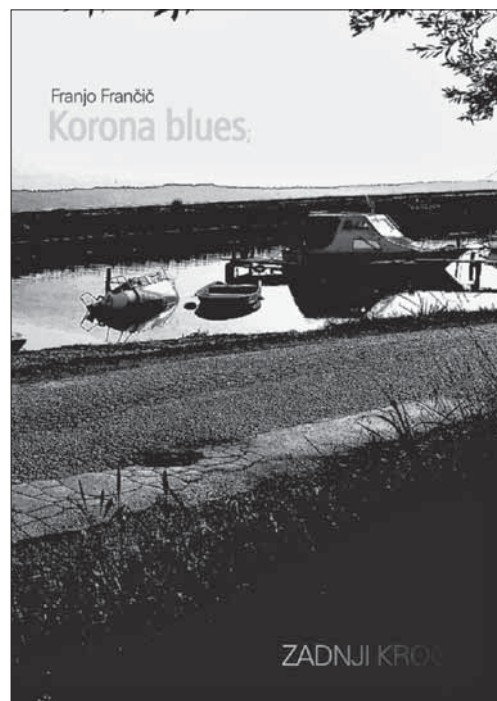
FRANJO FRANČIČ: KORONA BLUES

Težko je pisati o Frančičevih pisarijah. Je zgrešen naslov ali je prikrita zgodba. Zgodba? Puzzle zgodba. V bistvu je ta knjiga kot Sveto pismo. Katero koli zgodbo odpreš, ji lahko brez težav slediš, saj vsaka stoji zase.

Ampak v naslovu je tista grozna beseda – korona. In? Tudi zgodbe niso nič kaj bolj nedolžne od korone. Tisti socialni poden, ki se mu z vsemi nehumanimi ukrepi približujemo, medtem ko se nam v tej prisiljeni izolaciji vrtijo filmi iz preteklosti. Kako čudno, da se ljudem v glavnem vrtijo le duhamorni filmi. So morda zato v porastu težnje po samomoru, alkoholu, drogi? Mislim, da je Frančič lepo zadel bolezen moderne dobe. Hote ali nehote. Marsikomu knjiga sicer ne bo všeč, toda menim, da pisatelj niti ni stremel k temu, da bi komu bila. Ali pač. Za marsikoga bo preveč grozna, nerazumljiva. Morda pa je Frančič ravno to hotel.

In nenazadnje, morda tudi jaz v tej recenziji nisem zadel bistva knjige. Frančiča to ne briga. Na vas pa je, da jo preberete in se potem strinjate z njo ali pa tudi ne.

Taubi

RAZSTAVA: KAJ SO NEVLADNE ORGANIZACIJE?

V Zgodovinskem atriju ljubljanske mestne hiše je bil med 8. decembrom 2020 in 7. januarjem 2021 na ogled postavljen strip dr. Horowitza »Kaj so nevladne organizacije?«.

V Sloveniji deluje skoraj 28.000 nevladnih organizacij, ki soustvarjajo podobo civilne družbe z namenom delovanja v njeno korist. Delujejo v znanosti, umetnosti in kulturi, varstvu kulturne dediščine, nudijo pomoč družinam, mladostnikom in starostnikom, delujejo na zdravstvenem področju in oskrbi, delajo z odvisniki, nudijo tudi učno pomoč, ozaveščajo, informirajo, raziskujejo, borijo se proti družbeni in socialni izključenosti, ne smemo pozabiti na prostovoljna gasilska društva, okoljevarstvo in mnoge humanitarne organizacije. Obenem prav tako opozarjajo na nepravilnosti javnega in zasebnega sektorja ter varujejo človekove pravice in načela demokracije.

Obsežna pestrost tovrstnih organizacij se lahko primerja z vladnimi, sodelovanje obojih pa je ključnega pomena za družbo. Strip Kaj so nevladne organizacije? je ustvaril Ciril Horjak (dr. Horowitz), akademski slikar, ilustrator, karikaturist, pedagog in stripar, ki že vrsto let dela kot karikaturist in ilustrator pri časopisu Večer. Njegova dela pa so objavili tudi v uglednih tujih časopisih, kot so The Guardian, Le Monde, Die Zeit in The Chicago Tribune. Za svoje delo je med drugim prejel tudi nagrado Društva novinarjev Slovenije za izstopajoče novinarske dosežke v letu 2017 ter priznanje Muzeja novejših zgodovine za strip Življenje v času koronavirusa.

Razstava je nastala v produkciji Mirovnega inštituta v sodelovanju s Centrom nevladnih organizacij (CNVOS).

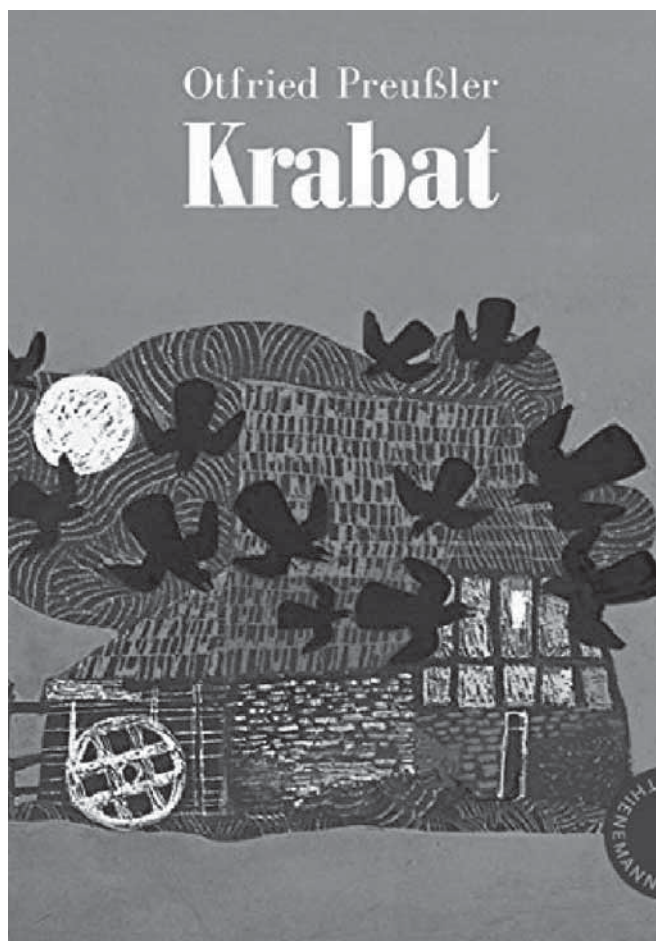
Foto: osebni arhiv

KNJIGA: KRABAT, OTFRIED PREUßLER

NENAVADNA ZGODBA, KI ME BO SPREMLJALA VSE ŽIVLJENJE

Lahko trdim, da sem se rodil med knjigami. Mojemu očetu jih je uspelo zbrati na kup preko tri tisoč. S sestro sva se некоč lotila podviga, da sva jih preštela. Ko sem hodil v osnovno šolo, sem kmalu začel obiskovati šolsko knjižnico. Potem sem se včlanil še v občinsko. Še zdaj se spominjam številke svoje članske izkaznice: 25032. V preteklih desetletjih sem prebral ogromno knjig. Največ leposlovnih. Nekatere so imele name izjemen vpliv. Z drugimi sem si samo krajšal čas. Ne morem si predstavljati, kakšen bi bil danes, če ne bi bral knjig. Razmišljati o tem zdaj je itak prepozno. Moj izbor najljubših knjig je seveda zelo oseben. Pogosto se mi je dogajalo, da se celo moji najbližji prijatelji in prijateljice, tisti, ki tudi obožujejo branje, niso posebno navdušili nad knjigami, ki sem jim jih priporočil. Tako pač je, okusi so različni. Najbolj od vsega pa je zanimivo dejstvo, da imam svojo najljubšo knjigo! Ki ni le ena izmed najljubših. Je absolutno moja najljubša. Že na prvi pogled simpatična in precej nenavadna nosi v sebi zelo pomembno sporočilo. To knjigo bi na tem mestu želel na kratko predstaviti. Napisana je bila v nemškem jeziku okrog leta 1971, slovenski prevod je izšel pri Mladinski knjigi leta 1979, ko sem imel enajst let. In približno v tistem času sem se prvič srečal z njo, pri prijatelju. O njenem avtorju, Otfriedu Preußlerju, je nekaj malega napisanega v epilogu same knjige. Še zelo mlad je bil vpoklican v nemško vojsko, sredi vihre druge svetovne vojne. Prišel je v rusko ujetništvo, od koder se je vrnil po petih letih. Ne vem, kaj vse je tam doživel, vendar na podlagi knjige, ki jo je napisal, moje najljubše knjige, sklepam, da je prav tam prišel do zelo pomembnih spoznanj, ki jih je zakodiral v umetno pravljico, torej v književno delo, ki temelji na ljudskem izročilu, ki pa ga je nadarjeni pisatelj predelal po svoje. Slovenskim bralcem so znana tudi nekatera druga Preußlerjeva dela, na primer Mala čarovnica, Mali povodni mož, Strahek in Razbojnik Rogovilež. Jaz pa bom pisal o Krabatu, kakor se knjiga imenuje.

Zgodba spremlja siroto Krabata skozi tri leta njegove učne dobe v začaranem mlinu (zunaj mlina medtem preteče devet let), kjer se izuči za mlinarskega hlapca. Obenem pa se od mlinarskega mojstra nauči tudi čarati, tako kot vsi drugi, ki jih je življenje pripeljalo v mlin. Čeprav imajo vajenci in hlapci čarovne moči, s katerimi si lajšajo življenje, pa še zdaleč niso svobodni. Še huje: njihova življenja in celo njihova smrt so v rokah oblastnega mlinarja, ki je človek z dobrimi in slabimi platmi, in niti on sam ni svoboden, saj se je zapisal skrivnostnemu Botru s petelinjim peresom. Večina prebivalcev mlina se je strahopetno in preračunljivo vdala v usodo. Živijo svoja mala življenja in upajo, da bo mlinar umrl naravne smrti, saj bodo le tako osvobojeni in bodo obdržali svoje čarovne moči, ki jim bodo dobro služile do konca življenja. Vendar mora ob izteku vsakega leta eden izmed njih plačati s svojo smrtjo. Tak je dogovor med mlinarjem in Botrom. Vsak izmed njih upa, da ne bo prav on naslednja žrtev. Navsezadnje jih je dvanajst, in vsakega umrlega kmalu nadomesti nov fant. Dva najpogumnejša in najbistrejša, Tonda in Mihael, se nista mogla upreti klicu svobode, vendar je »nekaj« šlo narobe, mlinar ju je zvičajno premagal in oba sta si prislužila grob v zamočvirjeni Pušči, s seboj pa sta v smrt potegnili tudi svoji izbranki, deklici iz okoliških vasi. Na koncu vendarle uspe Krabatu in njegovi Kantorki, in tokrat je mlinar tisti, ki ne dočaka novega leta, mlin pa zajame požar. Vajenci in hlapci so svobodni, vendar izgubijo čarovne moči in odtlej se morajo preživljati kakor vsi revni mladi ljudje. Največje presenečenje in najzahtevnejša vloga v mlinu pa je »neumni« Jura, ki dolga leta igra nevarno igro

tepčka, vendar ga trpijo v mlinu, ker je delaven in prisrčen. In prav Jura je tisti, ki odkrije pot do svobode, zapisano v čarovni knjigi – koraktorju –, ki jo na skrivaj bere, medtem ko pometa učilnico. Da, Jura zna tudi brati, čeprav tega nihče, niti mlinar, ne sluti! Pozna tudi tiste najpomembnejše čarovne izreke, ki pomagajo njemu in Krabatu, da neopazno izpeljeta tajni načrt.

V še nobeni knjigi nisem našel toliko različnih plasti, ki se neprisiljeno prepletajo v celoto. Knjigo tako lahko beremo kot pretanjen prikaz človeških značajev, kot zbirko zabavnih in manj zabavnih anekdot, kot čarovniško zgodbo, popis običajev mlinarskega čeha v davni preteklosti, kot opis vaškega življenja v deželici etnične manjšine Lužiških Srbov, severno od današnje Češke, delno pripadajoči Nemčiji in delno Poljski, kot napeto vohunko, poetičen opis narave v vseh letnih časih, kot ljubezensko zgodbo in krvavo (brez kapljice prelite krvi) pričevanje o osebni odločitvi za svobodo in dostojanstvo, kar terja veliko mero trpkih izkušenj (predvsem Jurovih ob neuspelih poskusih Krabatovih predhodnikov) in (zlasti Krabatove) odločnosti, pa tudi sreče, in ne nazadnje spodbudo in smisel vseh naporov (ljubezen lepe in značajne Kantorke).

Na koncu se Krabat in Kantorka, oba zavita v njeno volneno ogrinjavko, »toplo, mehko in toplo, kakor varovalni plašč«, odpravita od uničenega mlina proti najbližjim vasem. In »ko sta se bližala hišam, je začelo snežiti, rahlo in v drobnih kosmih, kakor moka, ki bi padala nanju skozi veliko sito«.

Ne štejem, kolikokrat sem prebral Krabata v celoti ali le posamezna poglavja, v različnih obdobjih in pri različnih starostih. In vedno me je presenetila ugotovitev, koliko neodkrita še skriva ta vrhunska literarna umetnina, ki žal pri bralstvu počasi tone v pozabo.

Jurij Kunaver

GUSTI VE, KAJ JÉ

Ne samo zaradi stroškov, nekateri ljudje so že pred modnimi trendi domače hrane želeli vedeti, s čim se prehranjujejo. Komur ni to edino merilo in malo preverja stroške, mora upoštevati prehranjevalne navade svoje družine.

»Nič ni toliko kriza, samo pri večini ljudi so potrebe presegle finančne zmogljivosti,« sem nasprotovala kolegu, ki je tarnal nad hudimi časi, in nadaljevala: »Pri skoraj vsaki hiši sta po dva avtomobila in štirje mobilni telefoni. Tudi s hrano se razsipava. Vem, da ste pri vas doma vedno dobro jedli, pa kar priznaj, da včasih v hladilniku nikoli ni bilo petih vrst salam pa treh vrst sira, čokoladnih in drugih namazov.« Še iz mladosti poznam razmere pri njih. Nikoli jim ni bilo hudega. Še sama sem se vedno razveselila povabila na kosilo ali večerjo. Pa začuda, kljub dobrim pečenkam in poticam, nihče v družini še danes ni debel ali prežet z obolenji sodobnega sveta.

Tudi če se ne posrečijo vedno, imajo vsaj okus

Včasih so imeli celo manjši hlevček, kjer so bili po dva pujsa, kokoši in zajci. V kleti pa poseben prostor z enostavno kuhinjo, kjer je ata Gusti ustvarjal mesne izdelke. Še posebej ponosen je bil na svojo žolco, ki jo je kuhal dolge ure. Po njegovih besedah si jo moral kuhati tako dolgo, da je bila tako trda, da bi se odbila od stene, če bi jo tja zalučal. Pripravljena na solato je bila večkrat okusna večerja. Z minimalnimi stroški. Pa pri njih sploh ni šlo za varčevanje. Želeli so pač jesti domačo hrano. Še preden je to bilo moderno. Njegove klobase so bile zanj najboljše. Lahko jih je solil ali popral

po svojem okusu, narezal česen na ravno pravnjo velikost, spil litrček ob kuhanju žolce in vedel je, kaj bo dal v usta. Res, da so bili tudi dnevi, ko se mu vse skupaj ni najbolj posrečilo, a nikoli ni potreboval nasvetov, kako naj čudovito rdeče meso iz hipermarketa marinira en teden, da bo dovolj mehko in bo sploh imelo kaj okusa.

Jajca z ocvirki

Takratni razgovor se je ob obujanju spominov na njegove kulinarne podvige končal s stavkom: »Gusti še vedno ve, kaj jé.« Čeprav se mu pri 75 ne ljubi več skrbeti za hlevček in si je raje kupil motor, s katerim se pomladi, si ne dopusti v svoje telo metati na hitro vzgojene ali vzrejene hrane. Še vedno se potruži najti domače izdelke. Tudi če se enkrat letno odpravi na 100 kilometrov dolgo pot in porabi za skoraj 50 evrov bencina, se njemu to krepko obrestuje. S tem da niti ne računa, ali se mu to splača. Najbrž se mu niti ne bi, če bi se njegova družina prehranjevala tako, kot se večina sodobnih, ki za štiri evre kupi povsem brezmasne zrezke, trde kot podplati čevljev. Drugega niti ne jedo. Kupijo še mleto meso za burgerje, s kar največ aditivov, da se preveč ne skrčijo, dodajo še malo kečapa in kosilo je pripravljeno. Tako vsak dan. Ata raje kupi celega prašiča. Z več kot 100 kilogrami. Če prišteje še bencin, ga skupaj stane skoraj 350 evrov in iz njega nikoli ne dobi 100 kg zrezkov. Pa njega in njegove družine to niti ne zanima. Tudi tisti, ki se jim samo občasno pridružimo pri kosilu, uživamo ob malo bolj mastnih pečenih rebrih, kisli juhi iz parkljev ali z bučnim oljem zaliti solati iz žolce. Pa to pomeni tudi,

Rade Nikolić

da mama kar za glavni obrok lahko postreže z jajci, ocvrtimi na domačih ocvirkih. Še malo solate pa so vsi zadovoljni.

Za enak znesek, 350 evrov, bi lahko v hipermarketu kupili okoli 90 kilogramov mesa, kar bi povprečni štirčlanski družini moralo zadoščati za približno 100 kosil. Skoraj tretjino leta bi lahko jedli zrezke, kar je pravzaprav popolnoma dovolj. Tudi iz enega prašiča brez težav pripravimo 100 kosil, in s tem se zadeva v bistvu izenači.

Odločitev o tem, ali se je bolj smiselno podati na kmetijo in se potem zabavati s kolinami ali pa enostavno meso kupiti v trgovini, je odvisna predvsem od prehranjevalnih navad. Kakor za ene nikakor ni smiselno, da bi od stokilogramske živali pojedli samo tretjino, tako si drugi nikakor ne morejo predstavljati, da bi odšteli štiri evre za nekaj, kar nima ne vonja ne okusa.

Mateja Muršec

ŠENT, SAVSKO NASELJE

V savskem naselju, v stavbi na Belokranjski ulici, domuje dnevni center Slovenskega združenja za duševno zdravje (ŠENT). Nevladna in neprofitna organizacija, ki deluje v javnem interesu. Šent ima v Ljubljani še en dnevni center, in sicer na Metelkovi ulici. Na Poljanski ulici pa je zavetišče za brezdomne učevalce nedovoljenih drog.

V dnevnem centru v Savskem naselju se za uporabnike trudi strokovna ekipa: Katja, Lara, Ariana, Maruša in Zmago. Z njihovo pomočjo in vodenjem so se oblikovale različne dejavnosti oziroma delavnice: interakcijske vaje, zdrav način življenja, učenje za življenje, kuharska delavnica, telovadba, ustvarjalne delavnice, izleti po Sloveniji, druženja ob kavi ali čaju, pikniki, obiski kulturnih prireditev ipd. Poleg tega so uporabnikom omogočeni tudi individualna obravnava, svetovanje ter razbremenilni in informativni pogovori s strani strokovnih delavcev. Imajo pa tudi skupine za samopomoč

in pogovore s svojci uporabnikov. Torej širok program psihosocialne rehabilitacije kot pomoči pri cilju lažjega vključevanja v družbo. Program je seveda v celoti brezplačen. Starostni profil uporabnikov je razpet med 20 in 70 let. Dnevni center v Savskem naselju ima za uporabnike tudi večnamenski prostor v kleti, kjer so manjša knjižnica, TV in pet računalnikov, v pritličju so sanitarije, kuhinja, recepcija in skupni prostori za druženje ter izvajanje skupinskih dejavnosti. V nadstropju so prostori za socialne delavce. Vključitev v program je brezplačna in na voljo vsem, ki imajo željo po sodelovanju, sproščnem pogovoru, podpori ter učenju in vključitvi v bolj polno življenje. Z njimi lahko v stik stopite po telefonu 01/230 78 46 ali na FB-strani Šent, Slovensko združenje za duševno zdravje.

Dušan Marovič

Izza rešetk:

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZPKZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjenega, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Sobota, 6. 6.

Vročina, da se ti zanohta, in gužva se dela. Ponoči so pripeljali še enega. Zdaj nas je pet v sobi. Spet ena zanimiva storija. Mesec dni zapora zaradi denarne kazni in poštnega nesporezuma. Bog se usmili in razloži pota našega človeštva. Poba, Mare, je bil zjutraj ves izgubljen. Prvič v sanatoriju, ni vedel, kam, in ni vedel, kako in še najmanj zakaj. Še posebno hudo mu je bilo zaradi psa, ki so mu ga policisti odpeljali. In avto ... Skratka ko gre hudič srat, gre na velik kup. V sobi ni ostalo drugega, kot da smo se takoj zorganizirali.

Novi je imel obisk in se je dogovoril z ženo, da mu je prinesla telefonsko kartico (mi ne smemo uporabljati tega telefona), in dogovorili smo se s pazniki, da so mu omogočili klic. Toliko, da obvesti svoje, da mu prinesejo najpotrebnejše stvari. Jeben je ta naš zakon, ko te kar snamejo na cesti in zaprejo. Tvojim pa se tudi sanja ne, kaj je s teboj in kje si. Zaustavite Slovenijo, rad bi izstopil. No, potem smo dobili še vse za osebno higieno in tip je čudno gledal, saj ni nič razumel. Čudna so pota gospodova. Strinjam se, da je treba kriminal preganjati, vendar na človeški način. A ta način je samo za tiste, ki imajo denar. Njega pa pripeljejo na petek zvečer in vse do ponedeljka ni nobenega kravatarja v službi. Zdaj pa se znajdi.

Jaz? Nisem v redu. Vročina je neznosna. Živci so napeti in težko se grem normalno življenje. Morda je bilo danes dobro le to, da sem šel – tako kot vsako soboto – zjutraj čistit hodnik. Tam je prijeten hlad. Drugače pa je savna ves dan v sobi, kjer še dihati ne moreš na pljuča, ampak moraš

prešaltati na škrge. Sodniki pravijo – sam si si kriv. Hvala. Klanjam se vam do tal. Kaj pa drugi?

Molim za dež.

DOMUS PAUPERUM

*Dom siromakov,
sulfidna voda in Stelex
in dva Leponexa,
še en Sanval
za lepše spanje.
O, moj sanatorij,
moje sanje.*

*Imaš en evro?
Malo kave?
Lačen sem ... imaš pašteto?
Sanval? Leponex?
O, ti moj
sanatorij zapufanih
in ubogih.*

Taubi

025
KRALJI
ULICE

BREZPLAČNO ODVETNIŠKO ZASTOPANJE

Društvo Ekvator v sodelovanju z eno od slovenskih odvetniških pisarn odpira razpis, prek katerega bo izbrana ena oseba, ki ji bo Društvo Ekvator zagotovilo dostop do brezplačnega odvetniškega zastopanja za namen uveljavljanja pravic v zvezi s prestajanjem zaporne kazni ali bivanjem v prevzgojnem domu. K prijavi na razpis vabimo osebe, ki izpolnjujete naslednje pogoje:

- si že prestal_a ali trenutno prestajaš kazni zapora ali si v prevzgojnem domu ali pa si na prekinitev kazni;
- meniš, da so ti (bile), kot zaprti osebi, kršene pravice;
- potrebuješ odvetniško zastopanje v zvezi s prestajanjem kazni oziroma bivanjem v prevzgojnem domu.

Prednost pri izbiri bodo imele osebe, ki so v finančnih stiskah ali so finančno slabo opremljene, imajo z zunanjim svetom (z ljudmi izven zapora) malo stikov oziroma malo podpore ali so kako drugače deprivilegirane.

Na razpis se prijaviš tako, da nam napišeš pismo, v katerem se na kratko predstaviš, pojasniš svoj položaj in potek svojega prestajanja kazni ter tudi težave, s katerimi se soočaš. Poleg tega pa nujno zapišeš, kako lahko s tabo vzpostavimo kontakt, in pismu priloži čim več dokumentacije (ali kopije dokumentov) v zvezi s svojimi težavami (odločbe, osebni načrt ...).

Pismo nam lahko pošlješ na: Društvo Ekvator, Kardeljeva ploščad 16, 1000 Ljubljana, info@drustvo-ekvator.org, Facebook profil Društvo Ekvator ali pa nam pismo osebno dostaviš (kontakt: 030 731 828).

Podrobnejše informacije so dostopne na spletni strani www.drustvo-ekvator.org, lahko pa nam tudi pišeš ali nas pokličeš. Rok prijave: 20. 3. 2021. POVEJ NAPREJ!

Društvo Ekvator

**V MARIBORU SEM ROJEN IN TUKAJ BOM TUDI UMRL.
MARIBOR JE ZAME NAJLEPŠE MESTO POD SONCEM.
NE BI GA MENJAL ZA NOBENO DRUGO – NIKJER NA SVETU.
V NOČEH, KI SEM JIH PREDREMUCKAL NA KAKI KLOPCI,
SEM SOVRAŽIL SVOJ OBSTOJ, A NIKOLI NISEM SOVRAŽIL MESTA.**

GORAN ŠROK – GOGI

RAZVEDRILO

KRALJEVSKI ŠAHOVSKI PROBLEM

Na vrsti je beli. Črnega matira v treh potezah.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Jean Nikolič

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 28.

026
KRALJI
ULICE

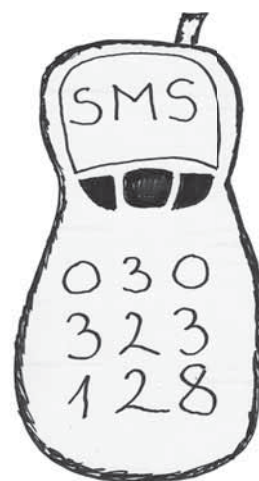
KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJIULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL VABLJENI H KOMENTIRANJU!

SMS, 25. 1. >> Ker sem redno kupovala časopis od prodajalca #503, vas prosim, da mi sporočite, kje bo zdaj delal, saj so zaprli Mercator Koseze in ga ne srečujem več. Hvala in LP

SMS, 25. 1. >> Bravo za super članek Česa sem se naučil od korone od Jurija Kunaverja. V celoti se strinjam z njim. Sam sem začel delovati samo še po zdravi pameti in vesti, pa naj me to stane, kar hoče, ker to, kar nam hočejo vsiliti, je zločin nad človeštvom. LP Luka

SMS, 8. 2. >> Pozdravljeni, Kralji ulice, ste edini časopis, ki ga preberem od prve do zadnje strani. Danes, v soboto, mi je dan popestril članek Tereze Vuk (tudi sicer so mi vsi njeni zapisi všeč), predvsem so me nasmejale zadnje vrstice. Bravo! Tanja, skoraj 70 let

SMS, 15. 2. >> Dobro jutro. Ravno berem izvod Kraljev ulice. Preden grem na delo. Kupujem ga že nekaj časa, in sicer pred Lidlom v Lescah. Pohvalila bi gospoda, ki ga tam prodaja. Vedno nasmejan in prijazen. Vsaj vi pišete, kakšno je življenje v resnici. Le tako naprej. Kristina

E-sporočilo, 18. 2. >> Sem prebral v prejšnji številki prispevek od Tereze Vuk in si nato izposodil ter prebral še njeno knjigo Creepyatrija. Bom rekel, da se je z njo trajno zapisala v slovensko literaturo, leposlovje. LP Jurij

OPAZIL SEM, DA JE NEK BREZDOMEČ OKUŽEN Z ANGLEŠKIM SEVOM.
IZ TRGOVINE SE JE S KOLESOM ODPELJAL PO LEVI STRANI CESTE.

GREGOR B. HANN

GIACOMOV FOTO KOTIČEK: UMETNOST KOT DEJANJE SVOBODE

<https://www.giacomodoni.com/mostra>

»To je bil pravi teden umetnostne terapije ludo (terapija skozi igro, op. prev.), kajti takrat so poleg glasbenih, slikarskih, kiparskih in obrtnih delavnic, vezenja, krojenja in šivanja postavili tudi stare statve iz Luce. Izdelali so čudovite slike, praznovali, se športno udejstvovali, pacienti so se družili z obiskovalci ... Če teoretiziramo, praktično in rehabilitacijsko, je bila ideja nenehno odpuščanje pacientov vse do popolne deinstitucionalizacije. To se je dogajalo 10–15 let pred sprejetjem zakona št. 180. « (Enrico M., Lucca)*

Ostanki kipca matere z otrokom, psihiatrična ustanova Cogoletto

Foto: Giacomo Doni

Kino v psihiatrični ustanovi Maggiano

Foto: Giacomo Doni

Fotografije potrjujejo moč umetnosti in potrebo ljudi po komunikaciji.

Giacomo Doni
Prevedel Jean Nikolič

* Leta 1978 je bil izglasovan znameniti zakon 180, znan tudi kot zakon Basaglia, ki je prepovedal prisilne hospitalizacije in druge prisilne ukrepe ter zapovedal zapiranje psihiatričnih bolnišnic, ki jih je nadomestil s skupnostnimi službami.

Slikarsko delo v psihiatrični ustanovi Rovigo

Foto: Giacomo Doni

Umetniška instalacija na temo ozaveščanja, psihiatrična ustanova Imola

Foto: Giacomo Doni

ZA VOGALOM

Bolan človek sem. Trpim za redko in zelo zahrbtno boleznijo, ki se ji reče zmerni optimizem. In to v njeni najhujši obliki. Kadar koli bi me trezen premislek in picajzlasto tehtanje argumentov pripeljala do ugotovitve, da nikdar ne bo bistveno bolje, kvečjemu precej slabše, in da je edina kolikor toliko elegantna odločitev, ki jo kot razumsko bitje lahko sprejemem, takojšnja samoukinitve, se od nekod pojavi ta blodna in z ničimer upravičena nora misel: kaj pa, če se sreča skriva že za tistim vogalom tamle?

Ah, saj pravim, bolan človek sem! In svoje mizerije ne morem odpraviti s skokom čez okno.

Samar Kandić

Foto: osebni arhiv

NAJBOLJŠA ŠOLA V ŽIVLJENJU SO IZKUŠNJE, LE DA JE ŠOLNINA PREDRAGA!
GREGOR B. HANN

STARA NOVA ROBA
www.robaraba.si

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

Obratujemo kot zadruga, socialno podjetje in usmerjamo stvari na prave konce.

Sredstva namenjamo zaposlovanju ljudi, ki doživljajo brezdomstvo in družbeno odrinjenost.

Naša roba je zaradi nizkih cen dostopna, s spodbujanjem ponovne uporabe pa skrbimo za okolje.

Obiščite nas, podarite in odnesite!

TRGOVINA
Poljanska 14
1000 Ljubljana
T: 059 010 075

BUTIK, Skladiščna prodaja:
Studenec 41
1260 Ljubljana – Polje

Obratovalni čas:
pon.: 12.00 – 19.00
tor.–pet.: 9.00 – 19.00
sob.: 9.00 – 14.00

Spletna prodaja:
www.robaraba.si

NEVID(E)NA LUBLANA

Vodniki_ce z brezdomno izkušnjo vam preko pripovedanja zgodb predstavijo večplastnost brezdomstva in svoje izkušnje z ulice.

Pohod poteka v manjših skupinah 3–10 oseb. Traja 1,5–2 ure. Prispevek za turo po osebi znaša 6 € za dijake, študente, upokojence in nezaposlene ter 8 € za zaposlene. Možno so tudi individualne ture za katero prispevek znaša 15 €.

Pridružite se nam pri odkrivanju drugačne Ljubljane.

DOBIMO SE PRI SIDRU NA KONGRESNEM TRGU, TORKI IN PETKI OB 17.00.

ZA PRIJAVO NAM PIŠITE NA:

– TURE@KRALJIULICE.ORG
– **FACEBOOK NEVIDENA LUBLANA**

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam boste našli lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

Uspešno poučujem angleški jezik.
Gregor: 051 732.740

Društvo Kralji ulice se za donacije v mesecu februarju zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - društvu LAJKA za hrano za pse,
 - fotostudiju FOTO GRAD za pet kupončkov za fotografiranje,
 - podjetju LIDL za prehrabene izdelke,
 - vrtcu HANSA CHRISTIANA ANDERSENA za sendviče,
 - RDEČEMU KRIŽU Ljubljana za dnevne tople obroke,
 - pizzeriji TRAPPA za tedenske pice,
 - fantom iz azilnega doma za frizerske storitve,
 - portalu DOBRODELKO za sanitetni material
 - prostovoljcem Muhamedu in Tinetu za previjanje ran in
 - vsem dobrim ljudem za oblačila, obutev, hrano in denarna nakazila.
- Se priporočamo za naprej.

Urejanje vrtov in okolice ter nega palm in oljk. Tel.: 069 924 752.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana. Pon.–pet. 8.00–15.00. Tel.: 059 022 503

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek 10.00–10.45 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli! (Zaradi epidemije se rekreacija trenutno ne izvaja.)

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

ALKOHOL UBIJA POČASI, AMPAK NAM SE NIKAMOR NE MUDI!

ČRTOMIR CLONSKY

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

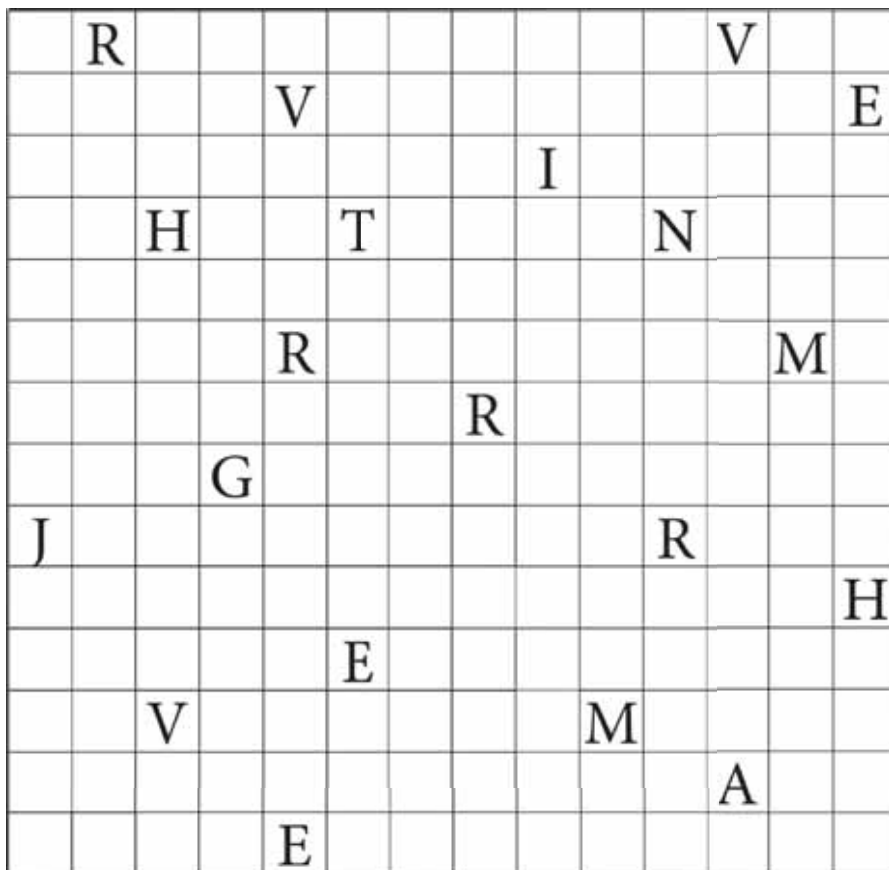
_____ podpis zavezanca/ke

VERIŽNA KRIŽANKA

Besede v križanki so vodoravno razporejene po vrsticah, navpično pa po stolpcih. Nesimetrično je razporejenih 30 črnih polj.

Vodoravno: kriminalistični inšpektor v novi seriji na TVSLO1 (Martin) – ime ameriškega filmskega igralca Pacina – pravnica, avtorica učbenika Delovno pravo (Andreja Vidmar) – povest Josipa Jurčiča (dve besedi) – družina kuščarjev v toplih deželah starega sveta – sambi podoben afriški les – ime in priimek italijanske filmske igralka – nekdanja slovenska pevka (Irena) – Ivan (ljubkovalno) – okusna morska riba – ameriška agencija za raziskovanje veselja – skrajni konec polotoka – začetnici igralka Danilove – ruski dramatik in filmski scenarist (Nikolaj Robertovič, 1902 do 1970, Samomorilec) – pritok Rudolfovega jezera v Afriki – nekdanj skandinavski drobiž – nordijska boginja zdravilstva – ameriška filmska nagrada – kar je dragoceno – začetnici pisatelja Kozaka – ameriška tiskovna agencija – delo Umberta Eca (dve besedi) – reka v Bernu – znamka težkih italijanskih kamionov – Odisejev sin – kdor je agresiven, napadalec – italijanski politik, umorjen 1978 (Aldo, roj. 1916) – kdor je nevrožen – enovalentna alkilna skupina – oseba, ki prikazuje oblačila, npr. na modnih revijah – orodje za honanje, držalo za brusilne kamne – pasma psov, pudelj – krilo rimske legije (konjenice) – začetnici slovenskega glasbenika srbskega rodu Telbana.

Navpično: odgovorna oseba na vlaku – avtomobilska oznaka Novega mesta – vrhunška športnica – sodnik v grškem

Sestavi: Jože Pauman

Agana – glavno mesto Guama, **Amderma** – pristanišče ob Karskem morju, **honalo** – orodje za honanje, **Mie** – prefektura na Honšuju, **eholot** – globinomer.

mitološkem podzemlju – daljše časovno obdobje – kemijski simbol za radij – kraj na jugu BiH pod Bjelašnico – kemijski simbol za natrij – pesmi hvalnice – začetnici italijanskega lirika Ungarettija – športno orodje – starorimski srebrnik, pol denarius – testamenti – manjši otok v Jadranu v Zadarski skupini – deseti del metra – ime slovenske operne pevka Sardo – prefektura na Honšuju (gl.mesto Tsu) – potomec – nasprotje turbulentnega toka (dve besedi) – ime teniškega igralca Lendla – turški

pesnik Ašik – hektar – drugo ime za ribo koreselj – domača vprežna žival – otožnejši tonovski način – glavno mesto Guama v Marijskih otokih – smuške vezi z jermenom – slovenski humorist Brežnikov ..?.. – začetnici igralka Kacjan – tonski mojster filma Na svoji zemlji (Rudi) – pristanišče v Rusiji ob Karskem morju – sevalo – v jedrski fiziki vrsta naprav za ustvarjanje in kontrolirano sproščanje jedrske energije – ultrazvočni globinomer.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke:

1: Sc6+, xc6; 2: Db3+, Lb4; 3: Dxb4+.

NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca tekočega meseca na urednistvo@kraljiulice.org ali na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana in se potegujte za štiri CD ploščke Balade na bledečih tleh, izvajalcev Kvinton & Borut Gombač. Iskrene čestitke nagrajenkama in nagrajencema pravilno rešene januarske nagradne križanke, ki so: Brane Cverle iz Ljubljane, Božidar Zajc iz Domžal, Marjanca Bosina iz Krškega in Barbara Rakun iz Škofljice.

TRETJI VAL
JE TU!

ČE MI ŠE ENKRAT OMENIŠ
TA USRANI VIRUS,
PRI BOGU PRISEŽEM,
RAZČESNIL TI BOM GLAVO.

By Miloš

Št. 177

**MAREC
2021**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI TULICE

